

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-8500

Vol. LXX

Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, SPALIS — OCTOBER 25, 1976

Nr. 251

Nelaiminga pradžia

Fordo suklupimas ir Carterio šventieji

Amerikos Kongresų ir prezidentų rinkimines kampanijas retai kada praeina be suklupimų. Ypač tada, kada į jų demagoginius intarpus sąmoningai ar per nepakankamą apsimastymą įlenda melas. Netrukus jo nė naują rinkiminę kampaniją pradėdant — ją atidarydamas pačią pirmąją dieną prez. Fordas ėmė neigti kitų asmenų gana šviežius pareiškimus, kad bolševikinė Rusija laiko pavergusi Pabaltijo kraštus. Prez. Fordo manymu, Pabaltijo kraštų nėra galima laikyti pavergtais. Jei jis taip mano ir norėtų jiems padėti stipriau ant savo kojų atsistoti, tai turėtų imtis iniciatyvos sudaryti tarptautinį organą tų kraštų juridiniam statusui išaiškinti.

Jeigu jau susidomėta dar pusiau pavergtais Afrikos kraštais, tai kodėl rimtai nesidomėti Pabaltijo kraštais, kurių padėtis daug blogesnė už eilės dar

ONA LABANAUSKAITE

pilnos nepriklausomybės neturintį Afrikos kraštų. Juk logika turi būti ta pati vieno ir kito regiono reikalus tvarkant. Po kelių dienų prez. Fordas tą savo klaidą atšaukė, pareikšdamas, kad tai buvo nelaimingas liežuvis paslydimas įstempimo nuotaikoje. Duok, Dieve, kad tas liežuvis apie rimtą reikalą kalbant panašų paslydimą išvengtų!

Maždaug tuo pat laiku savo rinkiminę kampaniją pradėjo ir demokratų kandidatas Jimmy Carter, visai nesenai paskelbdamas savo mėgiamus teoogus. Minėjo šiuos vardus: Reinhard Niebuhr, Karl Barth, Paul Tillich ir Soren Kierkegaard. Bet ji tuoju užpuolė Putnamo (Conn.) gyventoją Sarriet Tonchelte, apnuogindama jo „šventuosius“.

Stai ką ji tuo reikalu skelbia. Anot jos, Reinhard Niebuhr labai seniai susidraugavęs su labai raudonomis ir tikromis komunistinėmis organizacijomis. Jis dirbo Amerikos komitete užsienyje gmusiems amerikiečiams globoti (tai senausia kompartija Amerikoje). Jis buvo Americans for democratic nation kūrėjas ir vicepirmininkas, kuri jo buvo gerai panaudota komunistui stiprinti.

Harriet Tonchette taipgi tvirtina, kitų konservatyvesnių teologų remiama, kad Niebuhr Barth, Tillich ir Kierkegaard buvo pagrindiniai ugdytojai šių dienų modernizmo, kuris atmeta Biblijos absoliutumą ir Dievo suverenumą.

Didžiausiu egzistencializmo advokatu laikomas Soren Kierkegaard, kuris laisvai ir atvirai kritikavo Sv. Rašto autentiškumą ir Dievo suverenumą.

Venecijos Sv. Morkaus aikštė, kairėje Sv. Morkaus bazilika. Aikštė šiomis dienomis vėl buvo užlieta vandenių ir sudaro rūpesčių, kaip apsaugoti senovės paminklus.

Rekordinis Amerikos derlius

Washingtonas. — Amerikos ūkininkai spalio 1 savo sandėliuose turėjo rekordinį kiekį kviečių — 832 milijonus bušelių. Prieš tai rekordas buvo 1971 tuo pačiu metu, kai sandėliuose buvo 826.4 mil. bušelių. Ne ūkininkų sandėliuose kviečių yra 1.33 milijono bušelių, arba 18 procentų daugiau nei buvo pernai. Ūkininkai daugiau pas save laiko grūdų svarbiausia, kad kviečių kainos yra kritusios nuo 4 dol. pernai iki 2.80 dol. šiais metais, Laukia kainų pakilimo.

Tokiu būdu Amerikos kviečių derlius šiais metais siekia 2.162 bil. bušelių, 14 procentų daugiau negu pernai ir 38 proc. daugiau negu 1974.

Kukurūzų derlius šiais metais buvo 5.87 bil. bušelių. Jų pareikalavimas pasaulinėje rinkoje yra didesnis, tai ir kainos krito, tik nežymiai.

Tajus turės dvi vyriausybes

Bangkokas. — Tajuje paskelbta nauja konstitucija, suteikianti dideles teises ministeriui pirmininkui, sumažinti civilines laisves. Numatoma per 16 metų grįžti prie tikros demokratijos, Karalius Adulyadej konstituciją pasirašė ir paskyrė naują premjeru Thannin Kraivichian, priėmė jo kabineta, sudarytą iš civilių, bet karininkų prižiūrimą. Pirmą kartą Tajos istorijoje į kabineta paskirtos ir dvi moterys.

Yra žinoma, kad Tajo kairieji žada sudaryti prokoministinę vyriausybę egzileje, Laose. Jei taip bus padaryta, Tajas nutrauks su savo kaimynų diplomatinis santykius.

JT kariuomenė pasiliks

New Yorkas. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba dar metams pratęsė JT saugumo dalinių buvimą neutraliojo Sinajaus zonoje, skiriančioj Egiptą ir Izraelį. J. Tautų kariuomenę Sinajuje sudaro 4,174 kariai iš Australijos, Kanados, Suomijos, Ghanos, Indonezijos, Lenkijos ir Švedijos.

Atėnuose. Klasikinės senovės nepriziūrimi paminklai ir juos naikinantieji pramonės dūmai

KALENDORIUS

Spalio 25: Veteranų diena; Boleslovas, Kristina, Švitrigaila, Skalva.

Spalio 28: Evaristas, Sabina, Liubartas, Minginė.

Saulė teka 7:13, leidžias 4:56.

ORAS

Daugiausia apsiniaukus, vėsiau, galimas lietus, apie 40 laipsnių.

Disidentų išvarmas iš Rusijos

Moskva. — Sovietų valdžia išstūmė ir užsienį rusų kovotoją už žmogaus teises Michailą Bernštamą. Kartu su kitais vadinamaisiais disidentais jis buvo įsteigos komiteta prižiūrėti Helsinkio konferencijos nutarimų įgyvendinimui Sovietų Sąjungoje. Bernštamas su žmona ir podukra atvyko į Vieną. Pastoviai apsigyventi ketina Amerikoje.

Prieš tris mėnesius iš Sovietų Sąjungos buvo išstumtas kitas komiteto steigėjas — Vitalij Rubin. Komiteta prižiūrėti Helsinkio konferencijos nutarimų įgyvendinimą Sovietų Sąjungoje gegužės mėnesį įsteigė grupę asmenų, kurių tarpe yra Yuri Orlovas ir Sacharovo žmona Jelena.

Objektyvus žodis apie Žalgirį

Stevens Point, Wisc. — Vienas skaitytojas (J. A.) atsiuntė liepos 17 dienos lenkų laikraštį „Gwiazda Polarna“, leidžiamą Stevens Point, su Kazimiero Asciko straipsniu apie Žalgirio mūšį. Įdomu tai, kad nebe pirmą kartą lenkų spaudoje tenka užtikti apie garsųjį 1410 metų mūšį objektyvių aprašymų. Netaip kaip iki šiol mėgdavo lenkai rašyti ir tvirtindavo, kad ne Vytautas buvo svarbiausias mūšio vadas, ir lieptuviai į pabaigą mūšio buvo pasitraukę.

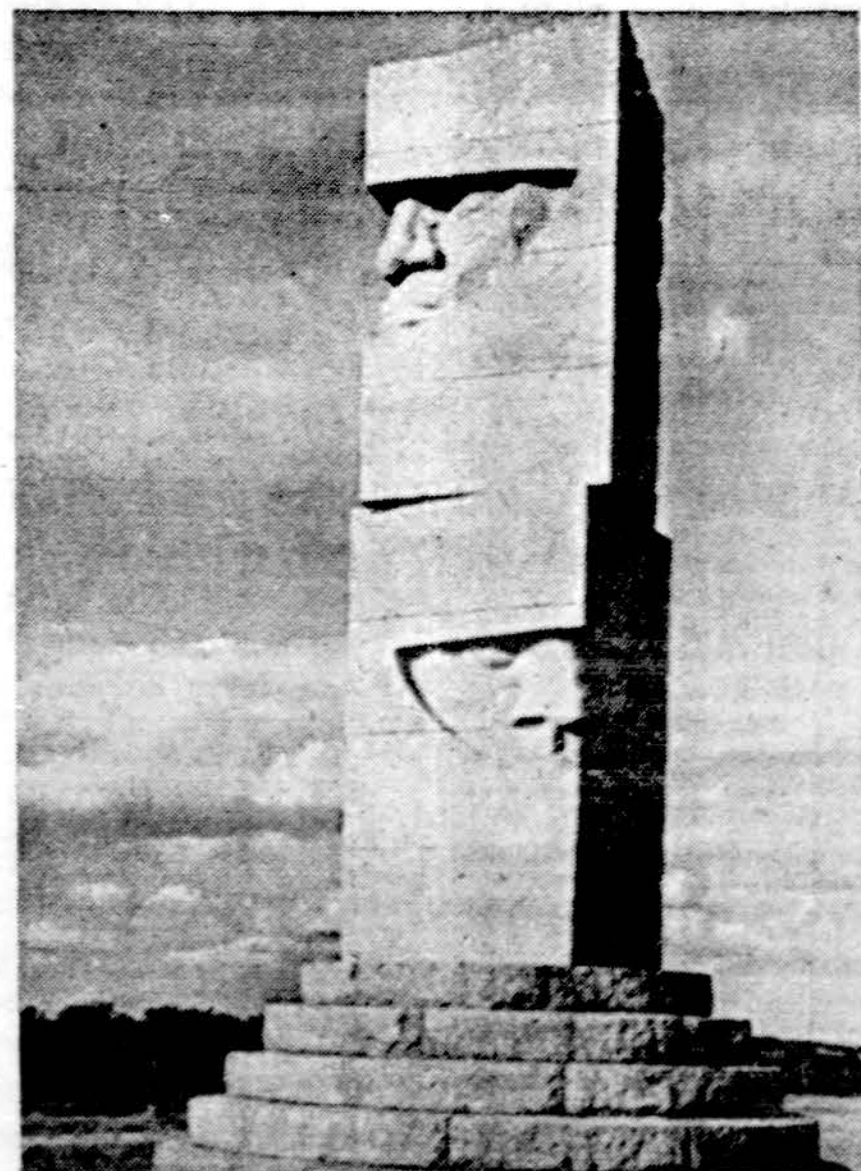
Ascik rašo, kad lenkai iki šiol remdavosi vien tik J. Dluogo kronika, kuri buvo tendencinga, o visai nepaisė, tiesiog ignoravo, švedų istoriko Sven Ekdahlo surinktus tyrinėjimus iš kitų šaltinių. Autorius pripažįsta gudrybę lietuvių ir Lietuvos kariuomenės sudėty esančių kitų slavų, rusų, gudrius manevrus, prieš suklaidinimais — kai reikią pasitraukia, o paskui netikėtai iš kitos pusės puola. Tokios taktikos lietuvių laikėsi ir kituose žinomuose mūšiuose, pvz. šiaulių kautynėse 1236 metais ir dar kitur.

Fordas Fordo Mieste

Chicago. — Prezidentas Gerald Fordas rytoj, spalio 26, bus Chicagoje ir 12 val. pasirodys Pietakarinėj daly, Ford City apsigyvenantiems bus gera progą pamatyti prezidentą.

Iranas sovietų lakūną išduos

Teheranas. — Iranas sako, kad leitenantas Valentin Zasimov bus gražintas sovietams. Jis ir Iraną pabėgo nedideliu paštu vežioti lėktuvu. Iranas su sovietais turi pabėgėlių išdavimo sutartį ir jos laikysis. Sovietai, sakoma, taip pat gražino iranietis pabėgėlius. Vienas Irano laikraštinkas iš sovietų šaltinių sužinojo, kad pabėgėlis bus suaudytas. Zasimovas prašė leidimo išvykti į Ameriką.

Vienas iš kelių paminklų Žalgirio 550 metų sukakčiai paminėti, pastatytas mūšio vietoje

Mao liepęs pašalinti Čiang

Pekinas. — Kinijos žinių agentūra skelbia, kad pats Mao prieš mirytį buvo rekomendavęs savo žmoną Čiang Čing iš valdžios išmesti. Ją, kaip ir kitus tris pašalintus iš partijos, kinai viešai vadina „karjeristais“ ir prieš juos ruošia demonstracijas visuose miestuose.

New Yorkas. — M. nhattene iš aštunto aukšto namo iškrito ir iššoko ir užsimušė Bernard Ploskove, respublikonų kandidatas į Kongresą. Toji apygarda tradiciniai demokratų, buvo atstovaujama kairiojo sparno Bella Abzug. Jam jokių vilčių laimėti nebuvo tai ir didelės paramos iš respublikonų jis nesulaukė. Abzug, siekdama senatorės posto, iš atstovės pareigų buvo atsisakiusi, bet demokratų nominacijos nelaimėjo, kandidatų į senatorius buvo parinktas Daniel Moynihan.

Airija be prezidento

Dublinas. — Airijos respublikoj susidarė politinė krizė, kai atsišlydino prezidentas Cearbhall O'Dalaigh. Atsišlydino dėl gynybos ministerio Patrick Donegan pareiškimo, kad jos prezidento adresu. Prezidentas buvo suabejojęs kabineto priimto griežto įstatymo prieš IRA teroristus konstitucingumo. Ministerio žodį prezidentas priėmė kaip jo asmenų įžeidimą, atsišlydymo nepriėmė.

Pabrangs sveikatos draudimas

Springfield, Ill. — Illinojaus Blue Cross - Blue Shield paprastai valstijos leidimo nuo Naujųjų Metų draudimo mokesčius pakelti iki 31.9 proc., vidutiniškai 26.9 proc. Pakėlimas mokesčių lietu tik tuos 100,000, kurie apsidraudė individualiai, ne grupiniai. Grupiniai apsidraudusių yra 2,800,000. Pakėlimas dar lietuvių 350,000 asmenų, apsidraudusių priedais prie Medicare.

Amerika ir nafta

Washingtonas. — Rinkiminės kampanijos metu ne maža vietos užima energijos klausimai. Nesenai buvo atmetas projektas sulaukyti ginklų pardavimą Saudi Arabijai, kuri galėtų atsikėryti ir sustabdyti Amerikai alyvos pardavimą. Šiuo metu JAV suvartoja per dieną 7.2 mil. statinių gazolino, tai net 3.5 daugiau, negu 1973 m. Amerikai alyvos žaliavos pagamina tik 8.1 mil. statinių kasdien, kai 1970 m. pagaminėjo 9.6 mil. statinių.

Padėtis pagręs kitais metais, kai bus galutinai pravesta alyvos tiekimo linija iš Alaskos, nors dėl įvairių sutrikimų, blogo vamzdžių suvirinimo pravedimas gerokai užsitiesė. Iš Alaskos kasdieną tikimasi gauti 1.2 mil. statinių. Kai arabai 1973 m. spalio mėnesį uždraudė parduoti Amerikai gazoliną, 1.9 mil. statinių per dieną, ir kai tas draudimas tęsėsi iki 1974 m. vasario mėn., Amerika šiaip taip išsivertė, bet dėl energijos stokos buvo paleista laikinai 599,000 darbininkų ir prarasta 20 bil. dolerių pramonė.

DEBATAI AIŠKUMO NEIŅEŠĖ

„Chicago Tribune“ indorsavo Fordą

Williamsburg, Va. — Trečiuosie ir paskutiniuosie Fordo ir Carterio debatuose buvo paliesta daug klausimų, nuo neštumo nutraukimo iki Jugoslavijos gynimo arbatą negynimo, nuo civilinių teisių iki ekonomikos, Fordas pasiūlydė ypač dviem laimėjimais: taika ir tauta baigiama gydyti nuo Watergate pasėkmių. Carteris teigė, kad ekonominė padėtis bloga, o pats Fordas permažai egresyvus, ir Amerika reikalauja naujos vadovybės.

Daugiau gyvumo įnešė vienam iš paklausėjų pasiteiravus, kaip reikia suprasti Carterio ankstesnį pareiškimą, jog po Tito mirties galimo sovietų įsiveržimo į Jugoslaviją Amerikai dar nebūtų tiesioginio pavojaus, ir karo su rusais dėl jos nereikėtų pradėti. Toks pasakymas yra nieko daugiau, kaip atviras kvietimas rusams daryti invaziją. Carteris patenkino atsakymo ir dabar nedavė. Fordas tuo pačiu reikalu pasakė diplomatiškiau: nereikia aiškiai užsilaikyti vienai ar kitai. Jis irgi pripažino, jog Carterio replika yra aiškus paskatinimas rusams įsiveržti į nepaklusnią Jugoslaviją.

Iš komentarų po debatų, kuriuos spejo paskelbti amerikiečiai, koki spauda, matyti, jog šiuo kartu Carteris kiek apvylė Rytų Europos grupes tokiu nenoru domėtis Jugoslavija, tuo pačiu ir kitų rytinių Europoj esančių tautų likimu. Dauguma balsuotojų pripažino, kad debatai jiems akių neatvėrė, entuziazmo nei vienam kandidatui nesukėlė, piliečiams ir šiandien neišku, už kurį kandidatą balsuoti.

Carvalho suimtas

Lisabona. — Maj. Otelio Carvalho, kairiųjų radikalų herojus, suimtas ir nuteistas 20 dienų arešto už neleistiną kalbą politiniams susirinkimams. Jis buvo suimtas ir pernai tuo pačiu metu, kai buvo susidėjęs su revoliucionieriais, norėjusiais padaryti kairiųjų perversmą.

Vandalizmas prieš katalikus

Homer, La. — Siame mieste prasidėjo organizuotas vandalizmas prieš katalikus ir visa kas katalikiška. Baigėsi kunigo Theodore Lelieveltu nušovimu jo klebonijoje.

Santa Moniceje (Calif.) lietuviai, baltų komiteto nariai Robert K. Dornan kandidatai į JAV Kongresą remti, turėjo pasitarimą, kur plačiai buvo diskutuotos Baltijos valstybių problemos. Iš kairės — H. Paškevičius, Robert K. Dornan, J. Kojelis (komiteto ko-pirmininkas) ir E. Arbas. Į komiteto sąstatą dar įeina stud. A. Gričius, V. Lembergas ir N. G. Nerges.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

KOKS REIKALAS ORGANIZUOTIS VILNIEČIAMS

Los Angeles, Alenos ir Mykolo Devenų namuose, šeimininkų iniciatyva, buvo sukvietas būrelis losangeliečių, kurie yra buvę arčiau susiję su Vilniumi. Susirinkimo diena buvo parinkta spalio 9-ji, kuri primena 1920 metais lenkų padarytą Lietuvai didžiausią skriaudą, sulaužiant sutartį ir atplėšiant nuo Lietuvos jos sostinę Vilnį ir jo apylinkes.

Išvijoje, JAV ir Kanadoje, keliose vietose vilniečiai yra susibūrę ir atskirus organizacinius vienetus. Taip pat vilniečių grupė yra atstovaujama ir mūsų vyriausioje politinėje institucijoje Vilke. Nors vilniečių sąvoka gali būti labai plati, nes tai Lietuvos sostinės pavadinimas, tad galima sakyti, kad ir kiekvienas lietuvis yra vilniečis. Tačiau organizacinė apimtis yra šiaurės — prie vilniečių priskiriamas asmenys, kurie yra kilę iš Vilniaus srities, ar ilgiau ten gyvenę, mokslus ėjo ir pan., ir tuomi yra artimiausiu Vilniumi susiję.

Vilniečių organizavimas turi savo specifinę prasmę. Vilniaus klausimas visai lietuvių tautai yra labai jautrus. Nors dabar lietuviai Vilniaus problemos lyg ir nėra — Vilnius yra lietuvių rankose, nors ir rusų kontrolėje, ir lietuviai dabar sudaro Vilniaus gyventojų daugumą, bet yra problema santykių su lenkais. O lenkai yra pietinis Lietuvos kaimynas. Ir tai visai ne tas, kas gyventi kaimynystėje su taikomis, kaip sakysim, skandinavų tautomis ar šveicariams, prancūzais, kurie seniai pamiršo savo protėvių karinguosius apetitus gobsuoti svetimų žemių ir svetimų tautų. Lenkai, kaip ir jų giminaičiai rusai, yra slaviai, ir su jais kaimynystėje gyvenantiems ne tik seniai, bet ir dabar yra vargas. Štai ir šandien, kiek mūsų tautiečiai, patekę į lenkų, tegul ir komunistinių, valdžią Punsko, Suvalkų ir kituose rajonuose, kenčia kaip lietuviai nuo lenkų pasaulinės ir bažnytinės valdžios persekiojimo. O ir išvijoje, nors lenkų inteligentiuose sluoksniuose kai kada ir pasireiškia supratimas, kad neteisinga ir nedora kėsintis, kas yra svetima, bet lenkiškajai liudijai "mob" vistik dar nedrįstama to viešai paaiškinti ir neretai spaudoje ar susirinkimuose pasigirsta dūšavimų, dėl neva netekimo jiems nepriklausančių Vilniaus ir ukrainietiškojo Lvovo sričių. Dėl to lietuviai negali būti ramūs, kad su lenkais jie reikaliu nebūturi ar kad lenkai nebesikėsins lietuviams kenkti. Iniciatyva šiuos klausimus gvildinti, dėl jų, kaip skautai sako, būdėti, pirmoji eilė priklauso vilniečiams. Ir VILKE vilniečių atsivėrimas nėra tam, kad jie ten šios institucijos narių skaičių padidintų ar kad ten nebūtų kam bendrųjų problemų spręsti. Jie ten turi specialų uždavinį: imtis

iniciatyvos veikti ieškant būdų, kaip sklandžiau santykius tarp lietuvių su lenkais įvesti į pozityvią plokštę. Dėl to į VILKĄ turi būti deleguojamos stiprios asmenybės, nebūtinai tik iš New Yorko.

Ivertindami vilniečių lietuvių susiorganizavimo reikšmę losangeliečiai nutarė įsteigti Vilniečių Sąjungos skyrių Los Angeles. Nariais įstojo šie asmenys: Ona Barauskienė ir Marija Žymantienė, abi žinomąjį Biržiškų dukterys; Alena Devenienė, įžymaus vilniečio Jono Vileišio dukra; Jonas Jusonis, dr., kilimo nuo Rodunės, Lydos aps. Gražūnienė Lai mutė, įžymaus vilniečio Slapelio dukra, Henrikas Mišūnas, švenčioniškis, 18 metų mokytojas Rytio dramos mokykloje laike lenkų okupacijos; Jonas Kuprionis, gimnazijos mokytojas ir profesorius Vilniuje; Vladas Jasiūnionis, švenčioniškis, gimes Ignalinoje. Teklė Serėikienė, Basanavičių dukra; Tomas Sereika, pulk., mokėsi liet. gimnazijoje Vilniuje; Elena Rastikienė-Smetonaitė, mokėsi liet. gimnazijoje Vilniuje; Aleksas Maskoliūnas, kilęs iš Mielagėnų, švenčionių aps.; S. Puikūnienė, nuo Balninkų. Elena Vilutienė Valterytė, gimusi ir mokslus ėjusi Vilniuje; Juozas Varas, teis. dr., daugeliskietis, liet. gimnazija ir lenkų universitetai baigė Vilniuje. Numatoma, kad susiras ir daugiau lietuvių vilniečių Los Angeles. Skyrta valdybą sudaro: Alena A. Devenienė, sekret. J. Kuprionis, išdin. J. Varas.

Kad šis susiorganizavimas tuo nepasibaigtų, nutarta, kad kiekvienas asmeniškai išpareigotų veikti — kas turi galimybių, ieškoti pozityvių kontaktų su čia gyvenančiais lenkais, sekti gudų pasireiškimus jų pretenzijose dėl Vilniaus, kelti santykių su lenkais klausimą spaudoje, prenumeruoti Punske leidžiamą lietuvių spaudą ir kt. Tuo būdu tikimasi prisidėti prie vilnietiško klausimų judinimo.

J. Kuprionis

LIETUVIŲ KLUBO SUKAKTIS

Santa Monikos Amerikos Lietuvių klubas šiais metais spalio 2 d. atšventė savo 14 metų gyvavimo sukaktį ir suruošė tradicinį balių Satellite saleje, kuris praėjo su dideliu pasisekimu. Svečių susirinko per 200. Svečiai buvo iš Los Angeles, S. Monikos ir tolimesnių apylinkių. Pietų me tu grojo orkestras, pagal užsakymą.

Programą atliko dainininkė J. Čekanauskienė, akompanuojant pianiste R. Apeikytef. Solistė padainavo kelias gražias, baliui priitaikintas dainas ir susirinkusiųjų buvo mieliai priimta.

Po programos klubo pirm. A. Markevičius ir Calif. Altos pirm. V. Čekanauskas pristatė svečius — amerikiečius. Tai rep. R.K. Dornan, kuris kandidatuoja į 27-to distrikto kongresmanus, dr. M.L.B. Kuropą iš Washingtono, D.C.,

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

VLADAS RAMONIS

PASISVENTIMO PAVYZDŽIAI

Išėjimo lietuvių visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo rūmai yra statomi paskiriami ir organizacijų didelių pasisventimo aukomis. Vieną kitą paskutinių pavyzdžių čia ir noriu paryškinti. Neseniai su dideliu pasisekimu praėjo V-toji Tautinių šokių šventė. Visą administracinę šventės našą nešė rengimo komitetas su įvairiomis komisijomis. Už visą to didžiulio rato sukimas atsakingas buvo šventės rengimo komiteto pirm. Bronius Juodelis, šimtus valandų praleidęs posėdžiuose, prie telefono, redaguodamas raštus ir rašydamas laiškus ir t. t. Iš kur jam atsirado tiek laiko? — kartą paklausiau Br. Juodelį. Jis atsakė esąs laimingas, kad visai vasarai galėjo nusimti nuo darbo Chicago's švietimo valdyboje (Board of Education). Taip Br. Juodelis kelis laisvus mėnesius paskyrė ne sau, ne šeimai, bet lietuviškam reikalui, už tai negaudamas nė cento. Kiek žinau, Juodeliai ir bilietus į banketą, įvyksio po Taut. šokių šventės, nusipirko savo lėšomis.

Šiomis dienomis į Lietuvos fondo įstaigą atėjo raštai iš LB St. Petersburgo, Fla., ir East Chicago, Ind., valdybų. Raštuose prašoma Liet. fondo pristatyti sąrašus tų minėtose apylinkėse gyvenančių lietuvių, kurie jau yra įstoję į Lietuvos fondą. Gavę tuos sąrašus, veiklę St. Petersburgo ir East Chicago bendruomenininkai juos sutikrins su tų apylinkių LB narių sąrašais ir savo iniciatyva kreipsis į tuos LB apylinkių narius, kurie dar nėra LB-fo nariai. Šis savarankiškas dviejų LB apylinkių valdybų užmojis pareikalaus nemažai darbo ir paaukoto laiko, bet jis bus tikrai naudingas fondo augimui. Jei visos LB apylinkių valdybos paeitų lietuvių pavyzdžiu, LB pagrindinis kapitalas augtų žymiai greičiau, negu tikimasi.

Kai spalio 10 d. vyko Jaunimo centro padidintos kavinės prakasimo turgus, koplyčios pusę esančiam aukštam Jaunimo centro prieangyje gan plačią ir patrauklią prekybą įrengė LB Gage Parko apyl. valdyba, vadovaujama veiklios pirm. I. Stoučienės. Šalia visokių gėrybių, ponios net vietoje kepė šiltes pyragaičius ir kitką. Kam gi visa tai darė? Tik tam, kad paremtų tos LB apylinkės ribose prisiglaudusių svarbių lietuviškos gyvybės židinių — Jaunimo centrą, taip pat, kad vienas kitas doleris dar liktų ir LB apylinkės kasal. Tokių pavyzdžių būtų galima priskaityti tikstančių ir, kaip įžangoje minėjau, jais statomi išėjimo lietuvių visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo rūmai.

J. KARVELIUI 75 METAI

Zinomas prekybininkas, lietuviškų knygų ir pokštelių leidėjas bei visuomenininkas Jonas Karvelis, gyvenantis Chicagoje lietuviškajam Marquette Parke, gimė 1901 m. rugsėjo 23 d. A. nykščių parapijoje. Aukštaitiškis. Tadgi maždaug prieš mėnesį susilaukė 75 metų amžiaus žinai, kad J. Karvelis neseniai

specialų prezidento patarėją einiamis reikalams. Abu svečiai pasveikino susirinkusius ir trumpai papasakojo, ką jie numato padaryti, kad padėtų Lietuvos laisvimiui. Pirm. A. Markevičius pristatė garbingą viešinį p. Petokienę, kuri yra Calif. miesto tarybos narė. Tai vienintelė lietuvių, kuri buvo išrinkta į tokia atsakingą vietą.

Toliau sekė šokiai ir dovanų dalinimas. Laimingieji išsėdė po butelį šampano, kurio visa dėka, kaip ir kiekvienais metais, padovanavo klubo pirm. A. Markevičius.

pergyveno sunkesnę operaciją. Kai ji susitikau Tautinių šokių šventės užbaigtuvėse spalio 9 d. vakare Jaunimo centro kavinėje, jis atrodė sveikas, pilno raudono veido ir, į jį pažvelgęs, niekada nepasakytum, kad tas vyras jau sulaukęs 75 metų amžiaus. J. Karvelis per ilgus savo gyvenimo metus yra daug kam aukojęs ir daug ką apdovanojęs. Spalio 9 d. vakare J. Karvelis Tautinių šokių instituto atstovei ir V-sios Taut. šokių šventės meno vadovei G. Gobienėi įteikė retą dovaną — jo pastangomis ir lėšomis į tris juostas įrašytą visą V-tosios Tautinių šokių muziką ir dainas. Taip tie muzikos ir dainų aidai, kurių Amfiteatrė klausėsi 10,000 minia, nedidingo su tomis akimirkomis, bet buvo įamžinti. Berods, A. Slutas ruošia ir šventės šokių filmą. Apie tai kada nors ateityje plačiau užsiminsim. J. Karveliui sveikų ir dosnių ateities metų.

ANAPUS IR SIAPUS

Atidžiai "Drauge" perskaičiau neseniai Chicagoje įvykusio Kunigų vienybės suvažiavimo aprašymą. Jį skaitant pynėsi įdomios ir iš dalies graudžios išvados. "Juridiskai Lietuvos bažnytinė provincija tebėra gyva, nors okupantų prisilegta..." kun. dr. V. Gidžiūnas. Taip, didžioji dalis dabar okup. Lietuvoje besidarbuojančių kunigų seminarija jau yra baigė antrojojo sovietinė okupacijos, bet išlaikė juridinę (pilnai tikru, kad ir dvasinę) Lietuvos bažnytinės provincijos gyvybę. Tai tikrai įdomios ir džiaugsmą keliančios žinios.

"Kronikoje kėlimas persekiojimo faktų — vienintelis priešinantis palengvinti spaudimą..." — kun. V. Piktūna. "Ištesėti Kronikos leidimui dar reikėtų apie 25,000 dol. dabar žide turime 10,000 nepakaktų..." — kun. V. Dabušis. "Nuo 1976 m. rugsėjo 1 d. iki 1976 m. rugsėjo 30 d. pajamų turėta 58,654 dol. Daugiausia atėjo iš parapijų aukų. Išlaidų daugiausia buvo siuntinami ir kitai paramai — 40,859 dol..." — kun. K. Pugetičius. Minėti pranešimai, ypač atkreipus dėmesį į labai taikliai kun. V. Piktūnos pastabą, suponuotų, kad iš Religinės šalpos surenkamų pinigų žymiai didesnes sumas turėtų būti skiriamos "Kronikos" leidimui svetimomis kalbomis, nes, kiek man žinoma, "Kronikos" toms lietuvių kalba leidžia ir lėšas parūpina Religinės šalpos rėmėjai, vadovaujanti kun. K. Kuzminsko.

Tuo tarpu apie mūsų horizontą kunigai ir pasauliečiai prabilo tokiais sakiniiais: "Nuo praeito suvažiavimo išėjimoje mirė 14 liet. kunigų, o naujų beveik neįšventinta..." — kun. K. Smilga. "Sunku rasti dvasios vadų stovykloms, tikybės pamokoms..." — dr. J. Meškauskas. "Putniau turėdamos šešias savaites stovyklų, nė vienas savaitė iš tiesai negavom kapeliono..." — ses. Ona Mikailaitė. "Jaunimas kelias iš lietuviškų kolonijų, senesni kelias į Floridą, Kaliforniją. Reikia organizuoti keliaujančius lietuvių misionierius..." — kun. P. Činikas.

Iš šių būdų užsiminimų, išreikštų Kunigų vienybės suvažiavime, susidaro įspūdis, kad laisvojoje išvijoje, kur niekas nepersekiuoja už bažnyčios lankymą, už religinę praktiką, dvasinę padėtis darosi vis sunkesnė, ypač dėl lietuvių kunigų vis ryškiau pradeda jausti trūkumą. Tai faktai, kurie verčia susirūpinti.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

800 SO. HALSTED STREET TEL. - CA 6-7265
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PARDAVIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
PALYVINTOS TRILVIZIJOS APARATAI

SACHMATA!

— Varėzė, Italija. Čia rungiasi keturių ratų varžybose trys dm dm Talis, Petrosiana ir vengras Portis, kad paaiškėtų du pirmieji, kurie kvalifikuojasi į kitų metų pasaulio kandidatų varžybas. Šie trys didmeisteriai tarpzoninėse pirmenybėse Bilėj (Sveicarija) pasidalijo antrą vietą, surinkę visi trys po 12 tš. Pirmuoju ten baigė Danijos dm B. Larsenas su 12½ taško. Iš tarpzoninių į pasaulio kandidatų varžybas patenka tik trys pirmieji. Taigi, vienas jau aiškūs, būtent B. Larsenas, o kiti du turės paaiškėti iš dabar vyksiančių varžybų Varėzėje. Jos jau prasidėjo: I rate Talis su Petrosianu baigė lygiomis (18 ėjimų partijoj) ir su Partišu Talis sušė lygiomis (po 34 ėjimų); liko dar nesužaidę I rate partija Petrosiano su Partišu.

— Lietuvos šachmatų rinktinė, kurios žaidė jaunimo atstovai ir jų treneriai, svečiai Gdynėje. Pirmąją dieną jie įveikė "Arkos" klubo rinktinę 8-5 ir kitą dieną 9-3. Po du taškus iškovojo kauniečiai K. Kaunas, nugalėjęs abukart meistrą Z. Tlocha, plungietis V. Novikovas ir E. Rozentalis.

— Sovietų moterų pirmenybėse Tbilisuje, pasaulio moterų čempionė N. Gaprindašvili penktame rate pralaimėjo kitai tibilietei 15-metėi N. Gurteli (!). Po 6 ratų pirmavo Maskvos čempionė Zajceva 4½ (!), 4½ taško turėjo kijeivietė Semenova, o Gaprindašvili ir Aleksandrija po 4 taškus.

— "Algis Makaitis Memorial Tornado", 4 ratų š. S. turnyrą ruošia Bostono Goylston CC, savo patalpose X.31. Kas iš lietuvių pajėgtų dalyvauti šiame turnyre, painformuokite Kazį Merinį tel. (617) 268-0853, bus papirpinta jiems viešnagė Bostone.

(Nukelta į 5 psl.).

BUIKEMA

CONGRESS
REPUBLICAN
Vote Nov. 2nd

Citizens for Buikema

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Vijos programos B WOPA.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30 — 1:00 val. popiet. — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef: HE4mck 4-2413
1490 A. M.
7180 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ST. PETERSBURG BEACH, FLORIDA

Jeigu įdomaujatės įsigyti šioje apylinkėje nekilnojamo turto nuosavybę, maloniai jums patarnaus Veronikos Jakušienės vadovaujama lietuviška įstaiga. Darbo valandos kasdien 9-4:30

GULF ASSOCIATES

REAL ESTATE
6705 Gulf Blvd.,
St. Petersburg Beach, FL 33706.
Tel. 813-367-1791 dienų arba 813-660-0744 vakare.

Perskaitykite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter By the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$36.00. Canada \$28.00. Foreign \$42.00 — \$29.00.

Paslaugos: Pateikiama mokama ir nemokama paslauga. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsi, atlymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

"Orange" prenumerata mokama 3 anksto

	metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kanadoje	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kitar	\$28.00 \$15.00 \$10.00 —
Užsienyje	\$29.00 \$17.00 \$11.00 —
Savaitini	\$18.00 \$10.00 —

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo suožida. Nesunaudojant straipsnių pėnsgo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūdimas gaus prašymą.

Tel. PE 3-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2358 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurģija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. VL. BLAŽYS
FLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.
Seštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. Walbrook 5-5048

Tel. Ofiso HE 4-3849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 6 v. popiet.
Antrad., penktad. 1-5, treč. ir seštad. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9, antrad. ir penkt. 10-4; sešt. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-9001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000. Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJA — CHIRURGIJA
5214 No. Western Avenue
1002 No. Western Avenue
Tel. atsakomas 12 valandų
489-1441 — 561-4605

Apimoka skelbtis dien. DRAUGE
nau ja plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. G! skelbimų kainos visoms prielamos.

Istaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 S. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išskyrus treč. ir šešt.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-3 val. vak.
Išskyrus trečiadienius
Seštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-3 val. vak. Treč. ir seštad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KAROSAITIS
7051 So. Washenaw. Tel. 778-6766
Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus
Didelis akinių rūšių pasirinkimas
Val: pirm., antr., penkt. 10-6:30
Ketv. 1-8 v. vak. sešt. 10-4 v. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Telef. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofs.:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet.
ir ketv. nuo 5-7 vakare.
Ofiso tel. 776-2830, rez. 448-5546

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4235 W. 63rd Street.
Ofiso telef. RE 5-4410
Reziencijos tel. GR 6-0611
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-4196
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. G. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-8 val. popiet.
Treč. ir seštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 536-3166; namų 636-4850
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6284 S. Narragansett Ave.
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7
šeštadieniais pagal susitarimą

TIKTAI KAINOS NUOLAT KYLA

Maskva niekada nėra prisipalpusi, kad Sovietų Sąjungos gyventojų nuolat slėgia įvairios ūkinės negerovės: Sovietuose niekada nėra nedarbo, finansinės infliacijos, prekių trūkumo, pagaliau kainų kilimo, kuris nuolat kainoms kylant, įvairiais suktais būdais maskuojamas.

Viena iš Sovietų propagandinių temų visuomet buvo ir yra "žemi valstybiniai mokesčiai ir infliacijos bei kapitalistinių kraštų problemų nebuvimas". Tačiau tiesą sunku nuslėpti tiek nuo vietinių gyventojų, tiek nuo užsieniečių akių. Vartojimo prekių taip labai ir nuolat trūksta, kad šio fakto, lygiai kaip juodojo rindos, niekas ne nemėgė neigti, nes juodoji rinka, vietinių turto forma yra lyg ir legalizuota, o spekuliantų (blato) patarnavimais naudojasi net aukščiausios komunistų partijos pareigūnai, jų žmonos ir kiti šeimos nariai, kuriems prieinamos specialios krautuvės, skirtos sovietiniam elitui — jų naujajai aristokratijai. Daugelį prekių, kurių krašte trūksta, galima nusipirkti ir vadinamoje "komiso" krautuvėse, mokant aukštesnes kainas. Kaune ir Vilniuje išplitę ir kapitalistiniai lombardiniai patarnavimai. Neseniai "Komunisto" žurnalo pripažino, kad "įvairiose Sovietų įmonėse prekės parduodamos aukštesne kaina, kaip leista. Daugiau prekių, kaip kur kitur, yra ir "dolerinėse" krautuvėse, kur jas galima pirkti tikiai už užsieninę valiutą.

Kodėl Sovietuose per beveik ištisus 60 jų gyvenimo metų vis trūksta prekių ir net būtiniausių vartojimo dalykų, kaip maisto produktų, daržovių, apdarų ir avalynės reikmenų, baldų, namų ūkio padargų, butų?

Iš klausimą atsakoma, kad maisto produktų Sovietuose vis dar trūksta dėl žemės ūkio kolektyvizacijos, kuri be galo nusilpino krašto žemės ūkį.

Sovietų Sąjunga turi daugybę derlingų žemių. Rusijos žemės ūkis prieš I pasaulinį karą, kad ir primityviškai tvarkomas, buvo pakankamai našus: galėjo ne tikai socialiai išmaitinti savo gyventojus, bet ir sugebėdavo eksportuoti į užsienį didelius grūdų kiekius. Vokiečių ir kitų kraštų ekonomistai buvo apskaičiavę, kad, jeigu tik vienos Ukrainos žemės ūkis būtų tvarkomas ir apdirbamas vokiečių — danų ūkininkų darbo ir technikos pagalba, jis pajėgtų išmaitinti visą Europą — 500 milijonų gyventojų. Visą kitą Vakarų Europos žemę būtų galima naudoti kitiems, ne žemės ūkio reikalingiems.

Žemės ūkis Sovietuose ir šandien nėra pakankamai intensyvus. Ukraina toli gražu neduoda tiek, kiek galėtų duoti. Kas pastaruoju metu buvo pačioje Rusijoje, galėjo pastebėti, kad centrinės Rusijos srities kolchozai ir sochozai yra be galo suvarę, nutrušę, labai nenašūs. Ukrainos žemės ūkis taip pat žemo lygio. Kalbama, kad trys Pabaltijai šalys — Lietuva, Latvija ir Estija, kurių gyventojai sugeba gerai įdirbti žemę, teikia kasmet daugiau žemės ūkio produktų, kaip dauda "derlingoji Ukraina". Jeigu Sovietai šiuo metu nevaldytų Pabaltijai, jie dar labiau truktų duonos, mėsos ir kitų maisto produktų.

Užtat visomis išgalėmis stengiamasi išspausti iš užimtų kraštų kiek galima daugiau maisto produktų. Šiandienais Lietuvos žemės ūkis, 1973 m. duomenimis, pagamina tokius produktus (tūkstančiais tonų): grūdų — 1941,9, pramoninių cukrinių runkelių — 760,1, linų

pluošto — 10,6, bulvių — 2884,0, daržovių — 384,6, mėsos (skerdienos svorio) 410,2, pieno — 2,578,1, kiaušinių 776,1 mil., vilnos — 335 t.

Kokios yra Maskvos užduoties duoklės Lietuvai, neskelbiama, taigi nežinoma, kiek iš šių produktų išvežama į Sovietų Rusiją. Tačiau galima spėti, kad du trečdaliai visos krašto gamybos patenka į alkanos Rusijos gyventojų pilvą.

Dar Antano Sniečkaus laikais buvo paprotys, kad tie produktai, kuriuos Lietuva pagamina virš Maskvos nustatyto plano, neįeina į duoklės, lieka Lietuvai ir ji juos naudoja savo reikalingams. Tačiau pastaruoju metu, "Lietuvos komunistų partijos pirmininko P. Griškevičiaus pasiūlymu" Maskvai buvo perleistas ir pastarųjų metų viršplaninis derlius, siegiantis 20-25 proc. normalios produkcijos. Gal būt, okupuotos Lietuvos administracija už juos šiek tiek gavo popierinių rublių.

Skelbiama, kad Sovietuose "prekių kainos niekada nekyla". O kaip iš tiesų yra? Sovietų ūkis nuolat kenčia nuo infliacijos ir aukštų valstybinių mokesčių. Patys sovietiniai šaltiniai nurodo, kad per pastaruosius metus už skystąjį kurą, žemės ūkio mašinoms, dirbtines trąšas ir kitus pramonės gaminius, reikalingus žemės ūkiui, kainos yra žymiai pakilusios. Pvz. per paskutinius 8 metus benzinas ir kuras dizelio motorams vietoms yra padidėjęs 124 proc., gyvuliams pašaras — 60 proc., sunkieji traktoriai — 80 proc., o traktorių atsarginės dalys iki 550 procentų.

Kolchozų produkcijos savikaina už pramonės gaminius kasmet pabrangsta 800 milijonų rublių. Vieniame sovietiniame laikraštyje buvo rašyta, kad traktoriaus remonto išlaidos per jo naudojimo laiką žymiai praeina naujo traktoriaus kaina. Žemės ūkio žurnalas pripažino, kad per 8 metus kolchozų ir sovchozų produkcijos savikaina padidėjo 44 procentais daugiau, negu buvo tų produktų vertė.

Apyvartos mokesčiai žemės ūkyje dabar 80 proc. didesnis, kaip buvo Chruščiovo laikais. Gyventojų mokesčiai padidėjo tris su puse karto, kaip buvo prieš 15 metų. Kolchozininkų pajamos labai sumažina ir Maskvos nustatytos "Tvirtos kainos už žemės ūkio gaminius".

Sovietų spauda rašo, kad per paskutinius porą metų 40 proc. sovchozų dirba su nuostoliais, 33 proc. kolchozų eina "ekonomiškai silpnai" ir kad apie 90 proc. jų eina "paskendę skolose". Sovietų statistikos metraštis jau 1974 m. minėjo tokią skolą siekiant 17,1 milijoną rublių. Tai rodo, kad kolchozų skola yra 630 procentų didesnė kaip 1960 metais. Tai reiškia, kad kiekvienam be galo suvargusiam kolchozininkui 1974 m. teko 1090 rublių kolchozinės skolos, kas sudaro daugiau, kaip visos metinės kolchozininko pajamos.

Sovietų valdžia nuolat giriasi, kad pas juos "nėra infliacijos ir pinigų kritimo" — tai kapitalizmo žymė, tačiau nutyli, kad per keliolika metų jų rublis tiek nutrenka, kad reikia jį pakeisti kitu "nauju rubliu" 1:10 santykiu. Tuo pripažįstamas be galo didelis gyventojų apipilėjimas, pačios Sovietų valdžios įvykdymas. Vienas Sovietų pilietis, kalbėdamas su vakariečiu apie infliaciją, jam su humoru pasakė: "Ne, infliacijos mes Sovietuose neturime, bet kainos pas mus laikas nuo laiko pakyla".

INDELIAI SENATVEI

Patys uždarbiaujantieji be tarnybos (self-employed) gali senatvei kasmet pasidėti iki 1,500 dol. ar 15% uždarbio, žiūrint, kuri suma mažesnė. Taip

pasidėta bankan, taupymo bendrovėn suma atskaitoma nuo sumos, už kurią mokesčius reikia mokėti. Tuo galima pasinaudoti, kol žmogus pasieks 70% metų amžiaus.

Spalio 2 d. JAV prezidentas Gerald R. Ford Baltuosiuose rūmuose priėmė Amerikos tautinių grupių atstovus, kuriuos informavo įvairiais krašto ekonominių ir politinių gyvenimą liečiančiais klausimais. Su prezidentu Chicago lietuvių respublikonų veikėjas Kazimieras Oksas (trečias iš kairės) ir Algimantas S. Gečys, JAV LB krašto valdybos pirmininkas (pirmas iš dešinės).

DĖMESYS LIETUVIAMS
BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Pasimatymas su prezidentu ir tautybių įstaiga

Spalio 11 ligi 15 dienos galima būtų pavadinti savaitę, skirtą lietuvių dėmesiui. Nuvykus į Baltuosius rūmus pasiklausti spaudos sekretoriaus apžvalginio žinių pranešimo, buvau užklausta korespondentų grupės, kokia mano, kaip lietuvių, pžiūra į prezidento pasisakymą per debatus, kad Rytų Europos tautos nėra Sovietų dominuojamos. Pasakiau savo nuomonę, pridurdama, kad Baltijos valstybės yra ne tikai Sovietų dominuojamos, bet žmonės ten yra diskriminuojami. Lietuvoje tebesitęsia religijos persekiojimas, tarymai, siuntimai ir psichiatrinės institucijos, nebajai susitarimai, sutartį Helsinkio akte, net ir kas liečia persiktų šeimų susijungimą. Kai kurie iš tos grupės prašė paruošti konkrečių dokumentų, kad atitinkamu metu galėtų iškelti tas problemas.

Kitas pastebėjimas, kad Baltijos valstybės yra Sovietų Sąjungos dalis. Ilgiau teko išsikalbėti su vienu įtakingu svetimos valstybės žinių agentūros direktorium ir jam paminėti, kad valstybės sekretorius Kissingeris, veddamas derybas su Sovietų Sąjunga, yra labai daug pagelbėjęs žydų tautybės asmenims, palengvindamas jų padėtį ten ir galimybes išemigruoti, bet nėra užtaręs ar bandęs padėti kitoms tautybėms — Sovietų Sąjungoj gyvenantiems mažumų žmonėms. Baigdamas pokalbį paprašiau jo, kad jis, progai pasitaikius, palankiu momentu iškeltų mūsų reikalus Baltųjų rūmų spaudos sekretoriaus apžvalginėje konferencijoje.

Po kelių minučių prasidėjusioje

GRAŽINA KRIVICKIENE

apžvalginėje Ron Nessen konferencijoje jis tai padarė užklaudamas, kokia yra prezidento nuomonė dėl Baltijos valstybių būklės. Jį pasakė vienas Chicago laikraščio korespondentas, iškeldamas panašų klausimą. I tai R. Nessen atsakė, kad jis turės tuo klausimu pasitikrinti.

Tik sugrįžus namo, palanki mūsų reikalams radijo ir TV žinių agentūros atstovė Mrs. Fay Wells pranešė, kad tik prieš minutę esantiems Baltuosiuose rūmuose korespondentams buvo pranešta, jog sekančią rytą prezidentas priims etninę grupę, jų tarpe ir lietuvių, atstovus. Tad ir man ten reikėtų būti rytą apie 9 val.

Paprastai į apvalų prezidento kabinetą, kai ten vyksta kokios pasitarimai, yra leidžiami tik fotografai ir 3 ar 4 didžiųjų žinių agentūrų atstovai. Tačiau šį kartą mielai ten buvo įleista mūsų korespondentė, Laisvosios Europos radijo atstovė ir keletas kitų. Mums pateiktose dalyvių sąrašuose tarp 19 asmenų buvo paminėtos 3 lietuvių pavardės: dr. C.K. Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, St. Gečys, Amerikos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, ir George Ramonas, prezidento Fordo rinkimų komiteto direktorius. Tačiau įėjus į posėdžių salę nebuvau susirinkusiųjų tarpe dr. Bobelio, nei G. Ramono, bet buvo etninę grupių reikalams prezidento asistentai W.J. Barody ir dr. Myron B. Kuropas. A. Ge-

čys buvo pasodintas prezidento dešinėje. Visi žinių agentūrų atstovai, įskaitant ir fotografus, galėjo pabūti tik apie 3 minutes.

Spaudos sekretorius pateikė korespondentams nuorašus prezidento pareiškimų, liečiančių jo pasisakymą dėl Rytų Europos klausimų padarytos klaidos.

Spaudos skyrius buvo užpildytas vietinių ir užsienio korespondentų. Tarp etninę grupių atstovų jau buvo ir dr. Bobelis. Visi etninę grupių atstovai daugiau ar mažiau buvo patenkinti prezidento duotais paaiškinimais dėl jo padarytos klaidos Sovietų dominavimo klausimu Rytų Europoje. Dr. Bobelis, pastebėjęs, kad jis kaip Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, yra patenkintas prezidento padarytu pareiškimu, tačiau jis turės kai kurių rezervų dėl sekretoriaus Kissingerio vedamos užsienio politikos.

Kokių rezervų? — paklausė kažkuris korespondentas. Čia dr. Bobelis išreiškė daugelio neįsakytą mintį, būtent, kad Kissingeris niekuomet nėra pasisakęs apie Rytų Europos kraštus. Jis yra padaręs daug pareiškimų apie žmogaus teisių laizmą Pietų Afrikoje, Rodezijoje, Čilėje, bet nė karto nepareiškęs, pranešdamas apie žmogaus teisių daug žiauresnį laizmą Rytų Europos kraštuose.

A. Gečys pasakė, kad prezidentui prisipažinus prie klaidos, šis klausimas jis laikas baigtu. Jis manė, kad į padarytą pareiškimą reikia žiūrėti, kaip spauda pažiūrėjo į Carterio pareiškimą dėl etninio grynumo. Jis esąs paten-

kintas, kad spauda Rytų Europos klausimui davė daug dėmesio, nes atrodė, kad Rytų Europa esanti užmiršta ir kad pagrindinis dėmesys yra kreipiamas į Afriką, Pietų Ameriką ir Aziją. Jis noris pažymėti, kad Baltijos kraštai, Sovietų Sąjungos pavergti, yra atsparūs, žmonės kovoja prieš sovietinį režimą, ir jis tikis, kad vieną dieną Baltijos kraštai bus laisvi. Jis tikis, kad prezidentas Fordas esąs mūsų draugas ir jo 30 metų veikla viešojoje tarnyboje liudija, kad jis yra pavergtųjų draugas, todėl jam reikia dovanoti minutes laikotarpį padarytą klaidą.

Sekančią dieną, spalio 13, popietėje paskambino telefonu specialus prezidento asistentas etninę grupių reikalams dr. Myron B. Kuropas pranešdamas, kad kitą rytą atvykčiau į jo įstaigą ir kad kartu su kitais 5 asmenimis turėsiu pasikalbėjimą su prezidentu Fordu. Klausimai lies daugiausia etninę žmonių gyvenimą mišrioje Amerikos bendruomenėje, savo tautinio palikimo išlaikymo klausimus bei ceną gyventojų, savo tautybių surašymą. Šeši pakviestieji ir interviu su prezidentu turėsime apie pusvalandį laiko.

Ketvirtadienį, spalio 14 d., nuvykau į dailiai įrengtą Kuropas įstaigą. Jis ir sekretorė latviete maloniai sutiko atvykusius etninę grupių atstovus. Aprodė paveikslus, nuotraukas ir neseniai gautą prezidentinės Betty Ford nuotrauką su lietuviu tautiniu šokių šventės. Be manęs, ten buvo italas, lenkas, ukrainietis, vokiečiai, kinietis. Perėjė į didesnę, esančią Baltuosiuose rūmuose Roosevelt kambarį, porą valandų užtrukome bekalbėsiai pareiškimų specialaus prezidento asistentu William J. Barody, jr., ir specialaus prezidento asistentu etninę grupių reikalams, pasidalinami su jais mintimis ir daugiausia sužinodami apie šio skyriaus veiklą. Kiekvienas referatams mums rūpimas problema.

Iš tų pasikalbėjimų paaiškėjo, kad atskirų tautybių, gyvenančių Amerikoje, reikalais besirūpinamas M. Kuropas suklebęs susidomėjimą daugelio valdžios institucijų ir spaudos žmonių tarpe. Kai prieš porą metų daugiausia dėmesio buvo kreipiama tik į dviejų pagrindinių mažumų žmonių, dabar jau daugiau dėmesio kreipiama į Europos kilmės žmonių reikalus. Anot jo, esą, labai svarbu yra užmegzti, šios įstaigos yra užmegzama daugiau ryšių su respublikonų ir demokratų kongreso nariais, iškeliant tautinių mažumų reikalus ir svarbą.

Mano pateikti ir diskutuojami buvo du pagrindiniai klausimai. Tarp kitko pastebėjau, kad prezidentas Fordas š.m. balandžio 13 d. yra pasakęs, kad pluralizmas ir etninę grupių kultūra su-

daranti Amerikos stiprybę, nurodžiau, kad Amerikos lietuviai stengiasi įnešti savo dalį šiam Amerikos stiprinimui išlaikyti, savo kultūrinį, tautinį palikimą. Ar mes galime tikėtis ir laukti tiesioginės paramos toje srityje, tęsti ir gerinti lietuvių švietimą per 3-4 dienes mokyklas, leidžiant lietuvių enciklopediją anglų kalba ir kitus švietinius veikalus. Kalbėjau apie Marquette Parko Chicagoje įsikūrusių lietuvių tvarkingai išlaikomą aplinką, ten susigrupavusias spaustuvas, smulkios prekybos įmones, bažnyčias, mokyklas, tautinių šokių ir kitas grupes. Lietuvių jaunimas neslėpina įsiviešpatavęs, vykdydami vandalizmą, plėšimus ir kitokius nusikaltimus, bet yra įsitraukę į savo praeities ugdymą ir kitokius kultūrinius subvirmus. Besiveržiančios į tuos lietuvių rajonus kitos mažumos dažniausiai nuskurdina, užteršia aplinką ir atneša kitokias blygybes. Be to, nei lietuviškoje valgyklose maistas, nei lietuviški dirbiniai, nei tik lietuviški pasireikimai atėjūnams nėra visiškai reikalingi. Paklausaui, ar šie tautinių grupių reikalais besirūpinanti įstaiga gali ką tuo reikalu padėti.

Buvo atsakyta, kad stengiasi, ir ne tik tai lietuvių, bet ir daugumas kitų tautybių turi panašias problemas.

Italų atstovas pastebėjo, kad jie, klaidinami valdžios įstaigų, nieko nelaimėjo, tada per advokatą išgavo nemazą pagalbą.

Priminiau, kad žmonės Sovietų okupuotoje Lietuvoje yra nuolatiniame priepaudoje. Jų žmogaus teisės, kaip jos nusakytos Helsinkio baigiamajame akte, yra laužomos įvairiais atvejais. Amerikos lietuviai yra gliliai susirūpinę dėl besitęsiančių religijos persekiojimų, kaip tai liudija "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika", yra paneigiami teisė emigruoti, susijungti persikurtoms šeimoms, vykdomi žiaurūs tardymai, tebevyksta žmonių siuntimai ir psichiatrinės institucijos ir pan. Kodėl lietuvių ir kitų pabaltiečių vargai nebeįjomi? Ar kas tuo reikalu yra daroma?

Buvo pareikšta, kad tuo reikalu yra daromi žygiai. Kitų tautybių atstovai toliau tęsė šią rūpinimą problema.

Pagaliau apie 1 v. p. nuvykome su Barody į Kuropas prezidento kabinetą. Jau ten mūsų laukė prezidentas drauge su spaudos sekretorium Ron Nessen. Prezidentas tik neseniai buvo gavęs "kiaulines flu" inekciją. Rožių sode prieš tai turėjo susitikimą ir ilgus pasikalbėjimus su lenkų ir čekų I ir II karo veteranais. Pasakius, kad esu lietuvių "Draugo korespondentė, paklausaui, kaip jis jaučiasi po skiepavimo. Atsakė, kad puikiai ir kad jam visiškai neskaudėjo.

(Nukelta į 5 pusl.)

TRUMBUKAS

IS "Lukšijų" antrosios knygos

ANTANAS GIEDRIUS

9

— Kaip gubernatorius? —
— Gyvas ir sveikas savo kambaryje. O dabar tave parnešiu.
— Dėkui, Trumbuk. Vienuolis nesinaudoja tokiomis dideliais patogumais. Aš besimeldamas pėkštute pareisiu. O tu man pasirodys rytą prieš vidurnaktį.

— Kitą naktį Trumbukas atvyko pas tėvą Benediktą ir sako:
— Dabar jau paleisk mane, tėveli. Atlikau visus tris darbus, ir nuris man tą deginantį raikštį.

— Palauk, Trumbuk, — sako tėvas Benediktas. — Mudu paleidoma gubernatorių, kai jis pasizadėjo. Gubernatorius — žmogus. Jeigu jis nepildys savo žodžio, aš jį visada galėsiu susirast ir kokią bausmę užtaisyti. O kur aš prigriebiu tave? Jeigu tu tikrai į pragarą nudumtum ir ten pasiliktum, tai — nieko. O jeigu tu imsi gundyti žmones? —
— Tėveli, aš daugiau negrįšiu į žemę.
— Negrįši! O ar tavo valia? Ar tu neturi pono ant savo galvos? Palauk, vyruti. Kalkraištį tau nurisiu, ale užrisiu kita.

Velnias iš anksto nusidrebėjo.
— Tėveli, aš tau tiek gera padariau, o tu mane vis kankini!

— Palauk, Trumbuk, nedrebėk, — sako tėvas Benediktas. — Dabar jau mažiau tekentėsi.

Tėvas Benediktas paėmė trumpą geltoną raikščiuoklę ir užriso velniui ant kairiosios rankos per riešą. Tą užriso, o nuo kaklo nurisio ir pasakė:

— Jeigu neisi žmonių gundyti, tai šitas raikstelis tavęs nesvilins. O jeigu gundysi, tai svilins ir dar kaip! —
— Trumbukas nusisypsojo, paglostė tą raikštelį ir sako:

— Ačiū, tėveli. Dabar matau, kad su tavim gali susikalbėti.

— Ačiū ir tau, Trumbuk, už visas paslaugas.

— Aš dar kada nors pas tave atbėgsiu, — pasisakė velniukštis.

— Gerai, Trumbuk.

Tėvas Benediktas išleido jį pro duris, ir Trumbukas dingso nakties tamsoje.

— Praėjo visi metai. Kravapickio jau Vilniuje nebuvo. I jo vietą parėjo kitas ir jau geresnis. Tėvas Benediktas patenkintas meldė Dievui ir su giedria šypseną kasdien vaikščiojo po vienuolyną ir po Kalvarijas. Dabar, atrodė, visos dienos buvo šviesesnės.

— Ale vieną vakarą, tėvas Benediktas jau pasimeldęs taisyk gult, išgirdo — kažkas krebždinas už durų. Atidarė — ogi Trumbukas.

— Labas vakaras, tėveli. Ar galėčiau valandėlę pasisėkėti?

Tėvas Benediktas įsileido jį ir sako:

— Kas per reikalas, Trumbuk?

— Tėveli, aš atėjau tau padėkoti.

— Už ką, Trumbuk?

— Pasiklausyk, tėveli, aš tau papasakosiu.

— Gerai, Trumbuk, pasakok.

— Tėveli, kai aš tada sugrįžau į pragarą, Lipicierius labai pikta emė bartis, kur aš taip ilgai buvęs. Pasisakiau, kad į bėdą buvau pakliuvęs. Jis dar smarkiau mane išbarė, kad aš toks žioplus. O kai pamatė tą raikščiuoklę, tai sako: "Kur gavai?" Aš sakau: "Toks mano papuošalas". — "Velniai papuošalai nerėkia!" užriko jis: "Geriausios velnio papuošalas, kai parneša grobį!" Ir grybštelėjo man už to raikščiuoko. Ale tai buvo! Kad šoko nusvilęs, kad trinkelėjo — visas pragaras sudrebėjo. Visi velniai sužuro į jį ir vienas kitą. O kentančiosios sielos jau pamanė, kad pragaras griūva. Ale viskas pasliko savo vietoje. O Lipicierius liepė man šimtą kartų persivert per galvą, paskui lėkt į žemę ir per vieną mėnesį sugundyti visą kapą žmonių. Aš ir nulėkiau. Ale kur tikėjau, niekur man nesisekė. Kai kam nuodėmę šnibždėjau į ausį, tai tas tuoju žegnojos ir meldė, o man raikštis svilino ranką. Kai šunim pasivertęsėjau prie vaikų, visi šunes lojo, vaikai išsiganė klykė ir bėgo šalin, o man raikštis visam svilino. Kai uodu pasivertęs norėjau kam įkapt, kad sukeiktų, tai toks tikrai šypsojosi ir mane baidydams sakė: "Lėk šalin, zyzly: kraujas man pačiam reikalingas". Taip ilgai vargau ir nieko nelaimėjau. Nelaimėjęs sugrįžau į pragarą ir jau numaniau, kad sunkiai mane baus. "Išlupkite jam kailį!" įsakė Lipicierius. Tuzinas velnių šoko prie manęs, ale kai tik nutveria už mano rankos su raikščiu, tai visi kūliais virsta šalin. Lipicierius dar labiau pasirto. "Nuplėskit jam tą raikštį!" suriko. Velniai griebė kebenėkus ir puolė plėsti raikščio. Ale kai tik prikiša prie raikščio, tai iš kebenėkų ugnys eina, o velniai kūliais virsta šalin. Taip jie man nieko negalėjo padaryti. O

(Bus daugiau)

KAUNO VETERINARIJOS AKADEMIJOS 40 METŲ SUKAKTIS

Šį rudenį sukako lygiai 40 metų, kai pradėjo veikti Kauno Veterinarijos akademija. Tai buvo universitetinio lygio aukštoji veterinarijos mokykla Žemės ūkio ministerijos žinioje. Lietuvai, kaip žemės ūkio kraštui, tokia mokykla buvo labai reikalinga. Jos įsteigimas buvo nemažas įvykis mūsų valstybiniam ir ekonominiame gyvenime, nes be pakankamo vet. gydytojų skaičiaus neįmanoma gyvulių ūkio pažanga, o juos ruošiant užsienio mokyklose, teko stipendijoms skirti daug pinigų, kurie negrįžtamai išplaukė į užsienį.

Pirmosios pastangos steigti aukštąją veterinarijos mokyklą buvo labai nesėkmingos. Dar 1922 m. įsteigtas L.U. Medicinos fakulteto Veterinarijos skyrius silpnai gyvavo ir 1928 m. buvo uždarytas, išleides tik 16 vet. gydytojų. Po to buvo įsteigta Aukštesnioji gyvulininkystės mokykla Gruzdžių dvare ir ruošė vadimus gyvulininkystės technikams su vet. felčeriu teiseimis, vėliau pavadintus vet. technikais. Ji švelnino veterinarijos personalo trūkumą, bet problemos neišsprėdė, nes Lietuva ir toliau liko vienintelė Europos valstybė, kuri savo krašte ruošė tik žemės ūkio vet. personalą su felčeriu teiseimis.

Aukštosios vet. mokyklos steigimui sąlygos jau buvo paruoštos, nes turėjome iš kuo pasirinkti tinkamą mokslo personalą. Be to, turėjome pasistatę modernius valstybinio Veterinarijos bakteriologijos instituto rūmus, kurie pritaikyti ir mokslo darbui, nes turėjo didelę auditoriją, mokamąją laboratoriją ir kai kurias kitas reikalingas patalpas. Jai buvo gautas iš ŽŪM žemės reformos departamento erdvus (apie 4,5 ha.) sklypas, numatant, kad ten galės būti statomi pastatai ir aukštajai vet. mokyklai ir kad ateityje jie turės būti plėčiami.

Vet. akademijos įsteigimas pri-

moje eilėje buvo tuometinio Žemės ūkio ministerio Stasio Putvinskio nuopelnas. Tik jo energingų pastangų dėka Vet. akademija buvo įsteigta jau 1936 metais. Tai buvo vėliausias laikas, nes, jei jos įsteigimas būtų buvęs atidėtas bent vieneriems metams, šis reikalas būtų buvęs ir toliau vilkinamas, nes sekančiais metais Lietuvos iždas užsiangižavo išleisti daug milijonų V.D. universiteto klinikoms. Žaliajame Kalne statyti ir Vet. akademijai galėjo nebelikti pinigų. Raudonajai armijai užėmus Lietuvą, sovietinė valdžia būtų pasukėjusi ją įsteigti ir šį faktą panaudojusi propagandai.

Negaliu trumpai nesustoti prie Stasio Putvinskio svarbiausio Vet. akademijos įsteigėjo, šviesios asmenybės. Kilęs iš senos ir garbingos žemaičių bajorų giminės, jis augo ir brenė lietuviškoje patriotiškoje aplinkoje. Įstojęs savanorių į Lietuvos kariuomenę, su savo raitelių daliniu pasižymėjo kovose su lenkais ir buvo apdovanotas Vyties kryžiumi. Aktyviai pasireiškė savo tėvo įkurtoje Šaulių sąjungoje. Baigęs Vokietijoje Hallės agronomijos fakultetą, sumaniai ūkininkavo savo bei savo žmonos ūkiuose. Rūpino geru savo darbininkų aprūpinimu ir švietimu. Tapęs Žemės ūkio ministru ir susipažinęs su padėtimi, iš karto suprato, kad neatidėliojant reikia steigti aukštąją vet. mokyklą ir nenu-rimo, kol buvo įsteigta Veterinarijos akademija.

Tačiau tenka stebėtis ir apgalvestauti, kad "Lietuvių Enciklopedijos" XXIV tomo įdėtoje Stasio Putvio (Putvinskio) biografijoje nė vienu žodžiu nepaminietas šis jo nuopelnas. Tai yra sunkiai atleidžiamas apsiileidimas mūsų visu, buvusių jo bendradarbių, ir tų, kurie žinojo Vet. akademijos įsteigimo aplinkybes, bet nepastebėjo šios klaidos ir nepasirūpino jos atitaisymu, kai buvo lei-

džiamas "Liet. Enciklopedijos" XXXVI (papildymų) tomas. 1940 metais jis buvo rusų okupantų suimtas ir išvežtas į Sov. Rusiją, kur mirė Gorkio kalėjime kankinio mirtimi.

Vet. akademija buvo įsteigta iš anksto gerai pasiruošus. Palengva ruošėsi būsimi dėstytojais, o prieš pradedant mokymo darbą kiekvienas jų buvo pasiūstas pasitobulinti į geriausius užsienio vet. mokyklas. Laiku buvo pasta-

tyti ir tinkamai įrengti visi trūkumai trobesiai. Tuo būdu Vet. akademija jau pačioje pradžioje pradėjo mokymo darbą geroje sąlygoje ir pajėgė iš karto išleisti gerai paruoštus vet. gydytojus. Tą pavyzdžiui, parodo jos auklėtinių geras pasirodymas iš-eivijoje, kur jie pasižymėjo praktikos darbe ir mokslo srityje.

Lietuvių Vet. gydytojų draugija išleivijoje š.m. spalio 30 d. 7 val. vakaro Lietuvių Tautiniu-

se namuose Chicagoje, ruošia Kauno Vet. akademijos šios 40 metų sukakties minėjimą. Bus trumpa akademija, meninė programa, kurią atliks sol. Stasys Baras, akompanuojant muzikui Alvydui Vasaičiui, vakarienė ir šokiai.

Susidomėjimas šiuo minėjimu yra labai didelis. Iš Belgijos atvyksta buvęs pirmasis Vet. akademijos dėstytojas prof. dr. Kazys Miknevičius, ilgus metus dirbęs savo specialybėje Belgų Konge, ir papasakos savo įspūdžius. Iš Nebraskos valst. atvyksta veterinarijos ir agronomijos dr. prof. Kazys Alminas ir tars žodį. Bus pateikta žinių ir apie dabartinę susivietintą "Lietuvos Veterinarijos akademiją". Kalbos bus trumpos, iš anksto apinastytos.

S. J.

A. + A. JUOZUI BUTENUI mirus,
mielą dukrą **ALGĘ ŠLEŽIENĘ** ir jos šeimą bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Marytė ir Kazys Ambrozaičiai
Irena ir Kazys Pemkai

A. + A. JUOZUI BUTENUI mirus,
dukra, mūsų narę, **ALGĘ ŠLEŽIENĘ** ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Illinois Liet. Gyd. Dr.-jos
Moterys Vilenetas

Mūsų klubo nariui

A. + A. DR. ALGIRDUI RAMONUI
staigiai ir netikėtai amžinybėn iškeliavus, jo žmoną **INGRIDĄ**, sūnų **DALIŲ** bei kitus gimines ir artimuosius gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Cicero Lietuvių
žuvaufojų-Medžifotojų klubas

A. + A. JUOZUI BUTENUI mirus,
žmoną **FILOMENĄ**, dukras **ALGĘ ŠLEŽIENĘ**, **VIDĄ ŠILIENĘ**, sūnų **ZENONĄ**, jų šeimą ir kitus gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Razmų šeima

Brangiam mokytojui

A. + A. MARTYNUI PURVINUI mirus,
jo žmoną **STASĘ**, dukteris ir jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Liuda, Jurgis, Ramunė ir Vytautas
Butikai

A. + A.

MARTYNUI PURVINUI mirus,
jo žmonai **STASEI**, dukroms **RŪTAI**, **LAIMAI** ir **DANEI** su šeimomis ir visai giminei reiškiamė gilią užuojautą.

Vilius ir Trudė Buntinai
Martynas ir Rūta Buntinai
Marija Kunkienė
Aldona Buntinaitė

Tragiškai žuvus

A. + A.
DR. ALGIRDUI RAMONUI,
jo skausmo prislėgtai žmonai **INGRIDAI** ir sūnui **DALIUI** reiškiamė giliausią užuojautą ir kartu liūdimė.

Birutė ir Jonas Kasčiukai
Irena ir Vytautas Juškai

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Graziam Miami Beach rajone, netoli jūros, savininkas parduoda 12 unit apartm. namą. Geros pajamos ir gyvenimas kurorte. Įmokėti \$40,000. P. O. Box 14494 N. Palm Beach 33408. Tel.: 305 — 626-2707

VERTINGŲ NAMŲ GALERIJA

Vienintelis stilingas 6 kambarių 9 metų naujo mūro rezidencija ir 2 auto garažai. Puikus vidaus planas. Marquette Parke \$28,750.00.
2 butų moderniai įrengtas namas už Keokio, saltingai plok. Virs \$4,000 pajamų. Kainuoja \$10,000.00.
4 butų namas prie Maria High. Naujas namas šildymas, nauja elektra. 1 auto mūro garažas. \$44,900.00.
Ant Hickory kalno prie 200th 11 metų 7 kambarių rezidencija ir 2 auto garažai. Savininkas ligonis parduoda už \$52,700.00.
Mūrinis - medinis pajamų namas: 3 butai. Prieš jį tikras radijo Marquette Parke. \$22,900.00.
17 metų šlapias 2 aukštų namas ir 2 auto mūro garažas. "Radiant" šildymas. Marquette Parke \$33,000.00.
Platus lošas arti sv. Kryžiaus ir gominės Pigos.

VALDIS REAL ESTATE

2525 W. 71 Street
Tel. 737-2206 arba 737-8334

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimas — Income Tax
Notariatas — Vertinimas
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6458 So. Kedzie Ave. — 778-2233

VAINA Real Estate

Norintieji pirkti, parduoti ar mainyti namus, tarpininkaujame Miami Beach, FL ir Chicago, IL.
711 85th St., Miami Beach, FL
tel. (305) 864-5386

ERDVUS 4 miegamų Georgian, 1 1/2 vonios, Platus lošas, Centralinis šildymas, Tik \$3,750 įmokėti. Apr. 75-08 ir Whipple.
2 butų mūr. Naujas garažas, 3 didiniai, Platus rūšys. \$26,500. Apr. 75-08 ir Artošian.
70 ir Talman. Mūr. 1 1/2 aukšto, 3 butai. Geros pajamos. Tik \$26,500.

BUDRAITIS REALTY CO.

4243 W. 63 Street
Tel. 767-0600
135th & Archer Av., Lemont, IL
Tel. 257-5361

ERDVUS mūr. 3-jų mieg. bungalow. 1 vakarus nuo California ir 62-os. Nauji aluminium langai ir garažas.
1 1/2 aukšto mūrinis. Puošnus butas savininkui ir geros pajamos. Art. 59 ir Talman.
Pajamings investavimas — 3-jų apartamentų medinis ir patalpa biūnui. Žemi mokesčiai. Brighton Pk.

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street — 436-7878

M. A. ŠIMKUS
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4289 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat darome VERTIMAI, GIMINIŲ, MOKYTOJŲ, PILDOMŲ, PILIETIŠKŲ PRASYMAI ir kitokią blanki

DEMESIO

TELEVIZIJOS
MIGLINAS TV
Spaistos ir Paprastos Radijo, Stereo ir Oro Vėsinimai, Pardavimas ir Taisykla

MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., tel. 776-1490

A. VILIMAS
MOVING
Apraustas perkraustymas Įvairių atstumų

823 WEST 34th PLACE
Tel. — FRontier 6-1882

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Ir kitus kraštus

NEDZINSKAS-4063 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5386

Perskaitytą "Draugą", duokite j kitam padskaityti.

HELP WANTED — VYRAI

Excellent Opening For
SHEET METAL MAN

Experienced in SET-UP and OPERATE PUNCH PRESS, POWER BRAKE & SHEAR. STEADY WORK

Good Working Conditions
CALL MR. MULLER
Between 10 and 11 A.M.

242-0940

LATHE OPERATOR
Some experience. Good working conditions. Paid hosp., vacations, paid holidays, day shift with possible overtime.

737-7620 737-7058
J & J CARBIDE & TOOL INC.

PLASTICS OPERATOR
MATERIAL HANDLER
INJECTION MOLDING

Minimum exp. 2 yrs. Top rates. All benefits plus premium for 3rd shift. North suburb.

Call 441-7024, Manager

VYRAI IR MOTERYS

LEATHER TAILOR
PATTERN MAKER
Also, Experienced

LEATHER SEWING
MACHINE OPERATOR
(Must speak English)
Call for App. 337-2615

Tues. thru Sun. 11 A.M. to 6 P.M.

KAVINEI
reikalingi

Padavėjai ir padavėjos
Reikalinga kalbėti angliskai. Kreiptis nuo 2 iki 4 val. popiet.

WIMPY GRILLS
22 W. Monroe St. Room 1206

HELP WANTED — MOTERYS

ORDER TAKER

Full & part time available. 45 words per minute. Accurate typing required. Heavy telephone work taking orders, no soliciting necessary. Will train. Bensenville area.

CALL 595-8180, ext. 4
for appointment.

EXPER'D SECRETARIES
NEEDED. Shorthand necessary. For information call 751-6121-22.

AMERICAN MEDICAL ASS'N
536 No. State Street
Chicago, Illinois 60610

AMERICAN TRAVEL
SERVICE BUREAU

Reikalinga vidutinio amž. tarnautoja — lietuvaitė, kalbanti angliskai ir laisvai rašanti mašinėle.

9727 S. Western Ave.,
Chicago, Ill.
Tel. 238-9787

NORI PIRKTI

WANTED OLD COMICS

I pay top prices for old comic books: Big Little books, Radio premiums and old Baseball cards. Paying up to \$500.00 for box of old comic books (late 1930's and '40's). Call Mnek Jerskalis, 349-2718 after 5 p.m.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Pigiai išnuomojamas 3 kambarių butas 2 ar vienišam suaugusiam asmeniui, 6637 S. Rockwell St. Tel. rautis telef. 778-0920

ISNUOM. vieno miegamą butą
apyl. 71-os ir California.
838-1784

For rent — English basement apartment. Stove, refrigerator, gas, electric. Vic. 73rd & Francis. Call after 6 p.m. 586-2941.

ISNUOM. 6 kamb. butas 1-me aukšte. Suvaugusiems, Jokių gyvulių. 1338 So. 49th Ave., Cicero. Skambinti po 6 val. vak. 656-6889

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGAS, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gali skelbimų kelti visiems priimamos.

REMIKITE "DRAUGĄ".

Mylimai motinai

A. + A. LEONIDAI SODEKIENEI mirus,
jos dukrą, mielą **BIRUTĘ SKORUBSKIENĘ** su šeimą ir sūnus su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Elena ir Jonas Puruliai
Stasė Noreikienė

Brangiai motinai Lietuvoje mirus, mūsų mielą kolegą

INŽ. KRISTUPĄ DAUGIRDĄ
SU ŠEIMA
nuoširdžiai užjaučiame.

Vyrija "Plienąs"

A. + A. DR. JULIUI ALGIRDUI RAMONUI
tragiškai žuvus, jo žmonai **INGRIDAI** ir sūnui **DALIUI JULIUI** reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Joniskiečiai

Mielam draugui

A. + a. dr. ALGIRDUI RAMONUI
tragiškai mirus, gilią ir nuoširdžią užuojautą reiškiamė jo žmonai **INGRIDAI**, sūnui **DALIUI**, visiems giminiams ir artimiesiems ir kartu liūdimė.

Dana ir Edmundas Milius

VIENERI METAI BE JONO ZDANIAUS

Yra žmonių, kurie ir mirę gyvena mūsų tarpe savo atliktais darbais, kūryba, kuri nemiršta kartu su kūreju. Prie tokių žmonių brangių žmonių reikia priskirti ir prieš vienerius metus (1975. X. 23) Hot Springs, Ark., mirusį kompozitorių a.a. Joną Zdanių (Zdanevičių).

Vėlonis buvo gimęs 1913 m. Jurbarko, tačiau ilgesnį laiką su tėvais gyveno ir mokėsi Utenoje. Vėliau apsigyveno Kaune, kur pradinių muzikos mokslų įsigijo E. Laumenskiens vedamoje Liaudies konservatorijoje. Kiek vėliau lankė Vlado Motekaičio smuiko klasę Kauno konservatorijoje, kartu išeidamas ir kitų teoretinių muzikos dalykų kursą.

Pamėgęs muziką ir turėdamas jau įgintus savumus (komp. VI. Jakubėno žodžiais turėjo muzikinę sielą), mūsų muzikiniame pasaulyje jis iškilo ir pralenkė daugelį aukšto lygio muzikų ne savo teoretinių muzikos mokslu, bet tiesiog nepaprastu talentu, ypač be galo gera muzikine klausia.

Dar gyvendamas Kaune buvo choro vedėjas, kartu su muz. Broniu Jonu vadovavo gausiam Lietuvos policijos orkestrui, kurį laiką buvo vieno karinio dalinio orkestro kapelmeisteriu, grojo violončele Kauno radijo orkestre. Pastarąsias vakarus, gyveno Memmingene, Dillingene, kur vadovavo lietuvių stovyklų chorams.

Emigravęs Australijon, suorganizavo dvigubą mišrių balsų kvartetą ir su juo koncertavo australų radijone, propaguodamas lietuvių muziką. Sukūręs šeimą, 1955 m. persikėlė į JAV, bes ir įsikūrė Evanstone prie Chicago, kur dirbo kaip gaidų įrašintojas. Šioje srityje jis pasiekė didelį laimėjimą, sukurdamas nuosavą šios srities darbo sistemą, greitai ir sėkmingai gamindamas gaidas, puikiai atlikdama ir labai sudėtingos muzikos dalykus. 1968 m. jis, kaip pirmasis Amerikos gaidų įrašintojas, gavo labai reikšmingą diplomą — atžymėjimą.

Chicagoje jis vėl visomis pajėgomis įsijungė į lietuvių muzikinę veiklą. Buvo kelių tautinių šokių ir dainų švenčių muzikinis

vadovas, drauge su kitais komisijonariais paruošė jų repertuarus, įnešdamas visą eilę naujovių. Paruošė spaudai stambų veikalą — K.V. Banaščio "Jūratės ir Kastyčio" operos klavyrą. Per visą savo, palyginti, trumpą gyvenimą sukūrė, harmonizavo ar pritaikė įvairiems muzikos ir orkestro instrumentams daugybę aukšto lygio muzikinių kūrinių.

Tačiau J. Zdanius nebuvo stiprios sveikatos. Chicagoje jį ištiko pirmas širdies priepuolis, po kurio kartu su žmona Julija ir sūnum Almiu (taip pat muzikas) persikėlė gyventi į Hot Springs, Arkansas valstiją, iš kur dar įstengė sėkmingai praveisti "Dainų chorams" leidinio konkursą, autografavimą ir atspausdinimą. Tačiau netrukus jį ištiko dar pora priepuolių, iš kurių vienas buvo labai sunkus. 1975.X.23 išsivargęs širdis nustojo plaksti. Jo ankstyva mirtis buvo didelis smūgis lietuvių muzikinei kultūrai.

Zmonos ir sūnaus, o taip artimųjų rūpesčiu a.a. Jonas buvo

A. a. Jonas Zdanius

gražiai palaidotas Liet. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Jo mirties metinės žmonos, sūnaus ir kun. A. Kezio rūpesčiu bus tinkamai atžymėtos lapkričio 7 d. Sekmadienį 11 val. Jėzuitų koplyčioje bus pamaldos už vėlonio sielą. Po pamaldų Šv. Kazimiero kapinėse bus pašventintas paminklas, kurio dailę projektą (lietuviškas smūkelis ir kryželis) paruošė skulptorius A. Marčiulionis, kaip dovaną vėloniui. Kitas paminklo išlaidas padengė šeima ir vėlonio draugai. Tą pačią dieną 3 val. po p. kun. A. Kezio ir muziko D. Lapinsko rūpesčiu ruošiamas jaunimo c. A. Zdaniaus kūrinių koncertas.

Reikia manyti, kad čikagiečiai, ypač vėlonio draugai, reikiamu būdu prisimins a.a. Joną Zdanių, kuris tiek daug dirbo Lietuvai, lietuviams, ligi savo mirties nuolat kurdamas nemirtingus kūrinius ir jais mūsų tarpe likdams visada gyvas.

Br. Kviklys

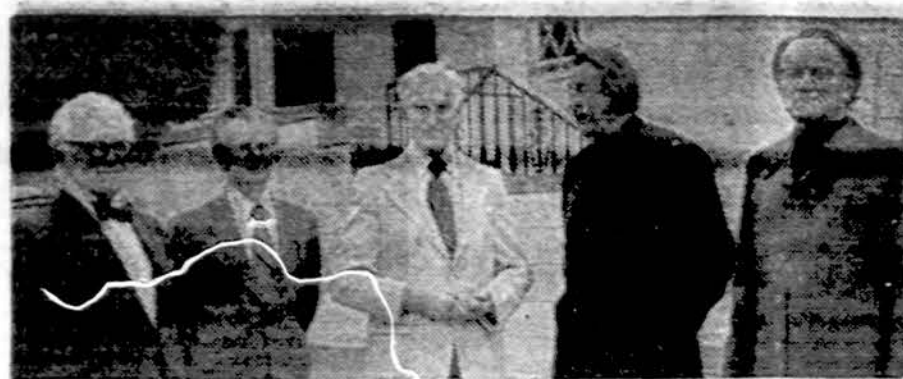
SACHMATAI

(Atkelta iš 2 ps.).

— JAV komanda VIII korespondencinių šachmatų olimpiadoje nugalėjo Kolumbiją 5½-½ ir Bulgariją 5-1. Šioje JAV komandoje lošia (šeštoje lentoje) čikagietis dr. V. Palčiauskas. Jis su bulgaru Zevatkovu sulaukė lygiomis. "Fernschach" 9 nr. skelbia, kad šioje grupėje pirmąją Vengriją 44½ taško, JAV 44, Švediją 43½, Olandiją 38½, Prancūziją 33, Argentiną 31, Bulgariją 29½, Izraelį 23, Portugaliją 17½, Kolumbiją 9½ ir Indiją 8 (4) tš.

Primintina, kad šių eilučių autorius (K. M.) sėkmingai dalyvavo JAV komandoje IV olimpiadoje ir lošdamas trečioje lentoje baigė pirmuoju su 4½-1½ taško, taigi, pasiekęs 75%, išpildė su kaupu tarptautinio meistro pirmąją normą (67%). Dalyvaudamas antrą kartą JAV komandoje, surinko 4 tš. iš 8 galimų.

Kazys Merkis

Grupelė po pamaldų Šv. Kazimiero parapijoje Los Angeles. Iš kairės: J. Mulokas, K. Karuža, J. Kupriolis, kun. B. Markaitis ir J. Kaributas. Nuotr. A. Gulbinsko

MOSŲ KOLONIJOSE

Rockford, Illinois

BALFO RUDENIS VAJUS

Po įvykusio Balso susirinkimo rugsėjo 19 d., naujai išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. S. Surantas, vicepirm. P. Sernas, sek. S. Tikušis, kas. V. Keršys; nariai: A. Kapačinskas, B. Morienė. Pirmas valdybos posėdis įvyko spalio 14 d., kuriame aptarta Balso ateities veikimo planai. Nutarta praveisti Balso piniginių vajų lapkričio mėnesį. Bus aplankyta kiekviena lietuviška šeima ir paprašyta paaukoti vargšų šelpimui. Šiam darbui yra įgalioti S. Tikušis, A. Kapačinskas, V. Keršys ir P. Sernas. Lapkričio 21 d. ruošiami Balso pietūs ir loterija klubo patalpose. Bilietus pietums prašome įsigyti pas valdybos narius.

Rockfordo ir apylinkės lietuvių, paremkite šį vajų pinigėnėmis aukomis, daiktais ir dalyvaukite pietuose. Ištieskite pagalbos ranką vargšams lietuviui, prisidėkite prie šio vajuus pasisekimo. Valdyba

New York, N. Y.

LAISVĖS ŽIBURIO KONCERTAS

Laisvės Žiburio radijas New York'e šiais metais švenčia 10 metų veiklos sukaktį. Ši sukaktis yra atžymima dviem renginiais: vienas New Jersey, ir vienas New York'e. New Jersey rengimas buvo suorganizuotas šį pavasarį, sutraukęs arti 1,000 žmonių, kuriame programą atliko Clevelando "Grandinėlė", o antrasis koncertas ir balius bus lapkričio 6 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje, Brooklyne. Čia pirmą kartą New York'e pasirodys Toronto meno vietas "Atžalynas", su humoristo Antano Gustaičio veikalu "Sėkminių valnikas". Vieneto vadovė — Silvija Leparskienė. Po programos bus šokiai, grojant populiariam Kanados jaunimo orkestrui "Atspindžiai".

Šio koncerto metu bus pagerbtas jaunas lietuvis sportininkas Bill Jankunis iš Midland Beach, N. Y. Jankunis pagarsėjo šią vasarą kaip geriausias JAV šokikas ir atkūti, nugalėjęs iki šiol buvusį JAV čempioną Stone. Bill Jankunį lydėjo nesėkmė olimpiadoje, ir jis medaliu nelaimėjo, tačiau jis laimėjo lietuvių širdis, nes visose rungtynėse (įskaitant ir olimpiadą) jis ant savo uniformos dėvėjo lietuvišką vėty. Jis todėl ir bus šiame rengime pagerbtas už jo sveiką savo tautinės prigimties supratimą. Jam specialų žymenį ir medalį įteiks Lietuvių Atletų klubas.

New Yorko ir New Jersey lietuvių kviečiami šiame rengime gausiai dalyvauti. LZ

Lemont, Ill.

GEGUŽINĖ

Baigiantis vasarai, Lemonto apylinkėse buvo surengta gegužinė V. M. Umbrasų sodyboje. V. M. Umbrasų sodyba labai gražiai išplanuota, apsodinta medžiais, krūmais, labai švaru, gražu, daug vietos — erdvės. Čia rugsėjo 12 d. Lemonto LB ruošta gegužinė susilaukė daug ir labai daug svečių — artį 500 lietuvių su savais prieaugliais — jaunimu. Pastatymo aikštėje

gresmiano John Erlisboor rūpesčiu, Lemonto LB apylinkėse buvo padovanota JAV vėliava, kuri yra kabojusi Washington, DC, ant kongreso rūmų rugsėjo 7 d. Ji buvo įteikta apylinkės pirmininkui su tam tikru pažymėjimu, kurį pasirašė George M. White, F.A.I.A. Architect of the Capital.

Gegužinė gryo pelno davė 612 dolerių.

Kaip matome, Lemonto apylinkėse su savo šeimomis remia Lietuvių Bendruomenės veiklą.

KURSUOS AUTOBUSAI

Nors iš Lemonto su Chicago yra jau geras susisiekimas automašinomis arba traukiniais, bet šiomis dienomis pradėjo kursuoti ir autobusai. Tarp Jolieto ir Chicago, per Lemontą ir atgal kursuos savaitės dienomis, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius.

Andrius Laukaitis

A. + A.

STASYS KRUVELIS

Gyveno 6415 South Maplewood Avenue, Chicago, Illinois. Mirė spalio mėn. 23 d., 1976 m. 7:30 val. vakare, sulaukęs 74 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Prienlaukės kaime, Amerikoje išgyveno 27 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Aleksandra, mergaitinė Gudelauskas, dukterė Aldona Rukūza, žentas Aleksas, pusseserė Agutė Rimienė. Lietuvoje trys broliai — Juozas, Antanas ir Pranas, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį 3:00 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street. Laidotuvas įvyks trečiadienį, spalio 27 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo Šv. Mergelės Marijos parapijos kapines, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuose. Nuliūde: žmona, dukterė, žentas, pusseserė ir kiti giminės. Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

A. + A.

MARTYNUI PURVINUI

mirus,

nuoširdžiai užuojautą reiškiamie liūdinčiai žmonai STASEI, dukroms, žentams bei visai giminei.

Pranas ir Bronė Srugiai

Ramūnas ir Lilija Buntinai

A. + A.

Kpt. JUOZUI BUTENUI mirus,

jo žmoną FILOMENĄ, mielą būratininkę, DUKRAS, SŪNŲ ir kitus gimines širdingai užjaučiame ir kartu liūdimė.

L. D. Kunigalkšienės Birutės Draugijos Centrinis Chicago Skyrius

Mielam mokytojui, Mažosios Lietuvos sūniui

A. + A.

MARTYNUI PURVINUI mirus,

nuoširdžiai užjaučiame žmoną STASE, DUKRAS su šeimomis ir kitus artimuosius.

Mykolas ir Amalija Jagučiai

Mylimai mamylei Lietuvoje mirus, sūnų Inž. KRISTUPĄ DAUGIRDĄ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdimė.

Jadviga ir Petras Gruodžiai

DRAUGAS, pirmadienis, 1976 m. spalio mėn. 25 d.

5

DR. ALGIRDUI RAMONUI

tragiškai žuvus,

mielą žmoną Ingridą ir sūnų Dalių nuoširdžiai užjaučiame ir liūdimė.

Janina ir Ramojus Mozoliauskai ir mama

MAŽEIK & EVANS

Laidotuvių Direktorai

6845 SO. WESTERN AVENUE

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TEVAS IR SŪNUS

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS:

2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330 - 34 South California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YARds 7-1741-2

Laidotuvių Direktorai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-0672

2424 W. 99th STREET Tel. REpublic 7-1213

11020 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

6348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

1234 SO. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3219 SO. LITUANICA AVE Tel. YARds 7-1138-30

VASAITIS - BUTKUS

1448 SO. 99th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 3-1003

Perskaityt "Draugą", duokite jį kitiems.

APLINK MUS

× Romano rankraštis, pasirašytas Trečiojo slapyvardžiu, yra atsiųstas "Draugo" romano komisijai. Paskutinė data romanui konkursui prisiųsti yra šių metų lapkričio 1 d. (pašto antspaudas).

× Česlovas ir Laima Kiliuliai pereitą savaitę buvo iš Bostono į Chicago atvykę. Abudu yra žymūs skautų, šių organizacijų veikėjai. Česlovas — Lietuviškos skautybės fondo pirmininkas, Chicagoje sušaukė fondo ir skautiškosios vadovybės posėdį, tarėsi skautiškos veiklos finansavimo ir kitais klausimais. Lankėsi ir "Drauge", kur susipažino su "Draugo" paruošimo darbu ir šiltai įvertino dienraščio vadovų pastangas.

× Televizijos stotis WTTW (11) per Amerikos Lietuvių Tarybą pakvietė grupę lietuvių penktadienį stebėti Fordo-Carterio debatus ir pareikšti savo nuomonę. Televizijoje dalyvavo St. Semėnienė, Alg. Regis ir kun. J. Prunskis, kurie priminė Lietuvą ir kitas pavergtas tautas.

× Kalėdinių papuošalų gaminių kursai vyks Balzeko kultūros muziejuje lapkričio mėnesį penktadienį 7:30-9 val. v. Pirmą pamoką lapkričio 5 d. Kursus ves Helen Pius.

× Stasys Ramas, Bridgeview, Ill. aukso 7 dol. Ačiū.

× Petras Skėrys iš Chicago, dėkodamas už korteles, paskyrė "Draugui" 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Aukų atsiuntė: po 4 dol. — Olga Tilindis, J. Mockūnas, Ona Rinkus, M. Gramsas; po 3 dol. — Ona Petratis, S. Daukša, V. Vanagas, M. Papeiras, Ant. Saulaitis, Kest. Cienas, Otilija R. Saulius, D. G. Cunningham, L. Šmulkštys; 2 dol. — J. Bukas. Labai ačiū.

× Dėkodami už korteles, po 5 dol. aukojo:

Alfa Lauraitis, Cicero, Juozas Vadopalas, Cicero, Jonas Indriūnas, Wheaton, M. Stoltengofas, Waukegan, Labai ačiū.

× Aukų po 5 dol. atsiuntė: Elena Murelis, Chicago, Marija Prancėnė, Baltimore, Ursulė Skrebutėnienė, Chicago.

× V. Vaitkevičienė, Chicago. Nuosirdžiai dėkojame.

× Solistas Stasys Baras išpildys meninę programą dalį per Kauno Veterinarijos Akademijos 40 metų sukakties paminėjimą. Jam akompanuos muzikas Alvydas Vasaitis. Po minėjimo vakarienė ir šokiai. Minėjimas įvyks spalio 30 d. 7 val. vak. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Įėjimo kaina viename asmeniui 12.50 dol. Vietas užsakyti iki spalio mėn. 25 d. pas dr. A. Karnauską, 3736 W. 78 Pl., Chicago, Ill. 60652. Telef. 581-3187. Rengia Veterinarijos Gydytojų Draugija Išeivijoje. (pr.)

× Taisau laikrodžius, aukso ir gintaro išdirbinius. Darau naujus gintarinius žiedus ir paruošiu gintaro išdirbinius. Antanas Šerkšnys, 2452 West 69th St. Telef. 778-0920 (pr.)

× Operos išlaikymui, kad išlyginus lietuviškų operų pastatymo skolas ir norint Rudens sezono vėl pastatyti operą, yra rengiamas Operos balius Tautiniuose Namuose lapkr. 27 d. Nuosirdžiai kviečiame jame dalyvauti. Visas informacijas teikia ir mielai stalų užsakymus priima Vaclovas Momkus, tik prašome jam paskambinti šiuo tel. WA 5-6183. (pr.)

× "Chicago Tribune" pasiskaitė už Kazį Oksą sudarant respublikonų sąrašą į Cook apskrities nuosavybių raštų registravimo postą. Dienraštis išreiškė viltį, kad energingas K. Oksas padarys efektyvių reformų.

× Lemonto lituanistinės mokyklos tradicinis pavasario balus ateinančiais metais bus 1977 m. balandžio 23 d. naujoje ir daug didesnėje salėje netoli Lemonto esančiame Palos Hills miestelyje. Nuotaikingą programą jau ruošia aktorė Julija Cijūnienė. Tėvų komitetas (pirm. Rasa Šarauskienė, telef. 963-5827) platina kvietimus ir jau išplatino pusę.

× Švč. M. M. Gimimo parap. Šv. Vardo draugijos vyrai priims šv. Komuniją kartu per 8 val. šv. Mišias. Sekmadienį, lapkričio 7 d., vieną savaitę anksčiau negu paprastai!

× Jonas Narbutas, žinomas spaudos darbuotojas, "Draugo" bendradarbis Montrealyje, neseniai paruošęs Aušros Vartų parapijos istoriją, šiuo metu intensyviai dirba, baigdamas rašyti Lietuvos sporto istoriją, kuriai surinko daug įdomios medžiagos. Veikalas bus apie 700 puslapių apimties.

× Povilas Norvilas, Chicago, Ill., atsiuntė 7 dol. auką. Dėkui. × Petras Petrušaitis, Racine, Wisc., remia savo dienraštį raštais ir aukomis. Neseniai jis, atnaujindamas prenumeratą, vėl atsiuntė auką. Ačiū.

× Gavę iš "Draugo" kalėdines korteles, aukų atsiuntė: po 4 dol. — M. Jankus, J. Bernot, J. Shukis, Ona Dubra, Pr. Gobis, V. Kuzavinis; po 3 dol. — K. Dobilas, J. Šablinskis, J. Plioplienė, dr. P. J. Kazlas; po 2 dol. — Pr. Šapalas, Vanda Urbonas, J. Kapėius; po 1 dol. — V. Vizbaras, Ant. Beniušis. Labai ačiū.

× Juozas Bradūnas iš Baltimorės dažnai paremia savo dienraštį. Ir dabar, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo 15 dolerių auką. Jis skelbiamas "Draugo" Garbės prenumeratorium. Dėkojame.

× V. Tomkus, Juno Beach, Fl., prie prenumeratoro mokesčio pridėjo 15 dolerių auką ir tokiu būdu įsirašė į "Draugo" Garbės prenumeratorių eiles. Labai ačiū.

× Dr. J. Sandargas, Ormond Beach, Fl., prie prenumeratoro mokesčio pridėjo 9 dolerių auką. Dėkui.

× Šlaures Amerikos Lietuvių Studentų 8-gos ir Latvių Studentų organizacija rengia konferenciją spalio 29-30 d. Jaunimo centre. Penktad., spalio 29 d., įvyks registracija 7 v. v. Filma "Reminiscences of a Journey to Lithuania" bus rodoma 8 val. vak.; 9:30 v. v. bus vakaronė. Šeštad. įvyks paskaitos ir diskusijos. Sekmad. įvyks paskaitos 11 val. ryto. Visi kviečiami. (pr.)

× Šakių apskrities klubas tai iš Lietuvos lygumų krašto kaimynystėje su prisais poetų aprašytas, dainių apdainuotas. Ruošdamas savo tradicinę metinę, kaip anuomet savoj tėvynėj Lietuvoje, Derliaus šventės vakarienę, maloniai kviečia visus pabūti svečiais spalio 30 d., šeštad., 7 val. vak. Vyčių salėje 2455 W. 47 St. Bus muzika, gėlės ir vynas. Užsiskaitant stalus arba pavienius bilietus skambinti A. Vasukevičienė tel. 927-9672. (pr.)

× Chicago Anglijos - Britanijos Liet. klubas rengia Rudens spalvų balį, spalio 30 d., B. Pakšto salėje. Šilta, šalta vakarienė, trumpa programa. Pradžia 7:30 v. v. Nariai ir jų svečiai maloniai kviečiami dalyvauti. Įėjimo auka 8 dol. asmeniui. Dėl bilietų skambinti LA 3-9084. Klubas valdyba. (pr.)

Los Angeles lietuvių jaunimas vėl šoka savo kolonijose s parengimuose, po sėkmingos V tautinių šokių šventės. Nuotr. A. Gulbinsko

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Clevelande "Eglutės" laikraščio 25 m. sukaktis bus paminėta lapkričio 6, Ginos Čapkauskienės ir Vytauto Puškoriaus koncertu.

— Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero Parapijos atnaujintos salės atidarymo iškilmės įvyks šeštadienį, lapkričio 20 d. Banketas 6 val. vak. apatinėje salėje svečių priėmimas 7:30 v. vak. viršutinėje salėje formalus banketas ir meninė dalis.

Programoje dalyvauja: Algirdas Brazis, Birutė Dabšienė, Janina Čekanauskienė, Raimonda Apeikytė, Antanas Pavasaris ir Rimtautas Dabšys.

— Mykolas ir Ona Tonkunai, Waterbury, Conn., buvo atvykę į Los Angeles trumpom atostogoms ir kartu aplankyti savo sūnaus Inž. Algio Tonkūno, kuris čia yra gražiai įsikūręs ir vedęs Genę Mickūnaitę, gyvena Upland, Cal., augina tris vaikučius.

— Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės atkūrimo 58 metų sukakties paminėjimas rengiamas lapkr. 21 d. Los Angeles, Calif. Rytė Šv. Kazimiero parapijos kieme organizuotas vėliavų pakėlimas, dalyvaujant su vėliavoms skautams, ateitininkams, šauliams ir ramovėnams. Po to pamaldos Šv. Kazimiero bažnyčioje, po kurių Lietuvių Tautinių namų salėje, 3356 Glendale Bl., įvyks viešas sukaiktis minėjimas, meniška dalis ir vaišės.

× Veronika Mancel, Brad-dock, Pa., parėmė dienraštį 9 dol. auką. Ačiū.

× Po penkis dolerius aukojo:

J. Puodžiūnas, Chicago, A. Česonis, Philadelphia, Mykolas Kizis, Tecumseh, Alfonsas Juška, Sterling Hts, Aleksandras Atutis, Chicago, M. Šlegaitis, Hot Springs. Labai ačiū.

× Dėkodami už korteles, po 5 dol. aukojo:

Dr. A. V. Stepanas, Houston, Br. Paliulionis, Cicero, Bronė Tomkus, Lancaster, Jonas Labanuskas, Chicago, Peter Sloger, Chicago, Alfonsas Lukas, Detroitas. Visiems tariame malonų ačiū.

ITALIJOJE

— "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" šiomis dienomis išėjo italų kalba vienoje didelėje 500 psl. knygoje. Ją išleido Milano leidykla, veikianti prie vadinamųjų "Matronis Namų", pavadinta "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, lietuvių kova siekiant apsaugoti savo tautinę individualybę". Pradžioje duota prel. V. Mincevičiaus istorinė Lietuvos apžvalga. Įžangoje supažindinami italų skaitytojai su "Kronikos" atsiradimo aplinkybėmis, siekimais ir tikslais. Įžangoje rašoma, kad "Kronika" šiandien "yra vienintelis Lietuvos katalikų balsas, atskleidžias tikrąją Bažnyčios padėtį, norįs atkreipti pasaulio dėmesį į persekiojamuosius dėl religinės ir tautinės laisvės". Šioje knygoje išspausdinta ištisai dešimt pirmųjų numerių.

KANADOJE

— Rezistencinė sovietinių kraštų literatūros paroda atidaryta Toronto universiteto bibliotekoje "Roberts Library". Ji teiks iki lapkričio 10 d. Joje išstatyti disidentų raštai, išleisti savieigos būdu arba užsieniuose. Daugiausia jų turi rusai, ukrainiečiai, čekai, jugoslaviai. Yra taipgi nedidelis lietuvių ir kitų baltiečių skyrius.

— St. Catharines, Ont., vengrai kviečia lietuvių bendruomenę prisidėti prie 20 metų sukakties paminėjimo, kuris įvyks spalio 24 d. Welando Centennial School auditorijoje. Tai reikšminga sukaktis ne tik vengrams, bet ir kitoms pavergtoms tautoms. Anais metais vengrai gausiai dalyvavo Vasario 16 minėjime prie miesto Laisvės paminklo. Vengrai prašo kuo daugiau dalyvių ir tautinės vėliavos su asistentėmis, apsirėngusių tautiniais drabužiais.

— Calgary, Alb. lietuvių d-jos valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Ev. Ammon, vicepirm. L. Kučinskis, išd. A. Lukavičius, sekr. A. Kaziūnas; nariai: M. Vanagaitienė, P. Stakenas, A. Mackevičius.

— Hamiltono teatras "Aukuras" lapkričio 7 d. vaidins A. Norimo komediją "Klevų alėja". Režisuoja E. Dauguvietytė-Kudabienė, o R. Spalio vieno veiksmo komediją "Batai" režisuoja A. Ulbinas. — Toronto Teatras "Aitvaras" lapkričio 14 d. vaidins A. Rūko 3 v. komediją "Slidus pusmilijonis". Režisuoja A. Darytė-Byszkiewicz. Abu lietuviškieji teatrai priklauso "Ontario Multicultural Theatre Association" ir jos dėka visi vaidinimai bus St. Lawrence Centre teatro patalpose Toronte.

mo komediją "Batai" režisuoja A. Ulbinas. — Toronto Teatras "Aitvaras" lapkričio 14 d. vaidins A. Rūko 3 v. komediją "Slidus pusmilijonis". Režisuoja A. Darytė-Byszkiewicz. Abu lietuviškieji teatrai priklauso "Ontario Multicultural Theatre Association" ir jos dėka visi vaidinimai bus St. Lawrence Centre teatro patalpose Toronte.

A. a. dr. Rožės Tijūnienės mirties metinių minėjime. Iš kairės: J. Tijūnas, Vytauto D. šaulių rinktinės vadas V. Išganaitis ir K. Baltramaitis. Nuotr. V. Noreikos

CHICAGOS ŽINIOS

APIE CHOLESTEROLĮ

Amerikos gydytojų sąjungos biuletenis skelbia apie naujus atradimus, kad, kovojant prieš cholesterolio kiekį kraujyje, ne tiek svarbu mėsą pasirinkti, kiek sumažinti svorį ir nutikimą. Michigano universiteto medicinos mokykla tai nustatė, pravedama tyrimus Tecumseh, Mich. Ten, vadovaujant prof. dr. A. B. Nichols, buvo stebėti beveik visi suaugę gyventojai, iš viso 4,057, naudojusi 110 įvairių valgių. Nerasta ryškaus ryšio tarp dažnumo, vartojant riebalus, cukrų, krakmolą, alkoholi ir arbatą ir tarp riebalų gausumo kraujyje. Tačiau tarp jų, kurie turėjo perdidelį svorį, cholesterolis ir trigliceridai buvo gausesni. Prof. Nichols skelbia, kad svarbiausia saugotis perdidelio svorio.

MAUDYMASIS ŽIEMĄ

Chicagoje yra 33 maudyimosi baseinai apšildomi, po stogu ir juose galima maudytis per visą žiemą.

ELEKTRA AUSY

Ausy jaungintas elektrinis įtaisas ateityje kurtiems padės girdėti. Tai skelbia Chicago universiteto mokslininkas dr. R. F. Naunton.

SUBADĖ IR PADEGĖ

Didelę tragediją plačiai aprašė Chicago dienraščiai. Savo bute, 2251 W. 72 St., Chicagoje, buvo atrasta 30 kartų subadyta 84 m. senutė Loretta Hope. Jos butas buvo išvartytas, apgrobtas ir padegtas. Buvo įtartas kaimynas Richard Baske, 25 m. Dviems prokuroro padėjėjams — Tom Callum ir Algiui Balū-

CHICAGOJE IR APYLINKES

PAGERBTA A. A. ROŽE TIJŪNIENE

Prieš metus mirė dr. Rožė Tijūnienė. Kapų puošimo dieną Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Išganaitis tarė paguodos ir padėkos žodį, šauliai Jonui Tijūnui įteikė V. D. šaulių rinktinės tūkstantininkų vinjetę, kuri dedikuota a. a. Rožės Tijūnienės pagerbimui, kaip padėka už jos įnašą šaulių namų statybai. Jonas Tijūnas, dėkodamas visiems už atsilankymą ir pagerbimą minėtą vinjetę perdavė Balzeko Liet. Kultūros muziejaus atstovui K. Baltramaičiui, kuris priimdamas vinjetę tarė žodį, kad ši vinjetė yra vertingas muziejaus eksponatas, simbolizuojas šaulių veiklą. Muziejaus lankytojas šis meniškas paveikslas akivaizdžiai liudys šaulių idėjas ir jų kultūrinius darbus. Gražų žodį tarė Algis Regis, pasiūlydamas šaulių organizuotumui, tvarkingumui ir gražių tradicijų palaikymui.

Sių eilučių autoriui nepriklausomos Lietuvos laikotarpį daug metų teko drauge gyventi Kybartų mieste, kur dr. Rožė Tijūnienė buvo dantų gydytoja, pasižymėjusi artimo meile, ypač veltui gydyma vargšus. Jonas Tijūnas buvo Lietuvos pasienio pašto viršininkas. Abu priklausė Kybartų šaulių kuopai ir daugeliui kitų organizacijų, kai kurioms jų Jonas Tijūnas pirmininkavo. Jie ir išsivijo abu priklausė šauliams, rėmė kitas organizacijas savo veikla ir aukomis.

J. Kaunas

KUNIGAS — LAKŪNAS

Šv. Ritos aukšt. mokykloje, 63,10 So. Claremont, Chicagoje, yra lėktuvais skraidymo pamokos. Dėsto kun. John Tyma, jau 8 metus skraidęs lėktuvu ir turįs skraidymo instruktoriaus leidimą.

With Liberty & Justice

Amerikiečių premijuota PAULIAUS LEONO knyga, kurioje atvirai ir drąsiai nagrinėja šio krašto negeroves bei pavojus ir tiesia kelią į saugų visų gerbūvį.

Knyga gaunama ir Drauge. Kaina kietais viršeliais \$5.95, minkštais — \$3.95.

PRISIMINKIME MIRUSIUS

Vėlinės — XI. 2 d.

Vėlinės yra jautri ir gyva proga sustoti ties mirusiųjų pasauliu.

Vėlinės yra didžioji rimties šventė, kurioje katalikai organizuota maldą nukrypsta į tuos, kurie iš šio pasaulio atsiskyrę, nebegali sau padėti.

Marijonų koplyčioje (prie "Draugo") pradedant Vėlinių dieną, per 8 dienas, bus atnašojamos šv. Mišios ir vakarais giedami gedulingi misparai už bendradarbius, geradarius ir visus mūsų maldom pavedamus miruosius.

Kviečiame visus įsijungti į šias ypatingas pamaldas. Savo brangių mirusiųjų vardus siųskite:

Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629

Šia proga prašau prisiminti šių man brangių mirusiųjų sielas:

Mano vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Pridedu auką bendr. šv. Mišioms \$ _____